

ΜΗΤΡΟΛΙΟΥΛΙΟΣ ΚΟΤΣΟΒΟΣ

ΒΙΩΜΑΤΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

(πρώτο τετράδιο)

[Αθήνα – Δίδυμα – Σαλάντι – Πελεή -...]

Περιεχόμενα

1. ΜΥΤΙΑΗΝΙΟΣ Ο ΜΕΡΑΚΛΗΣ	4
2. Η ΣΤΕΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΟΛΙΑΝΑ.....	5
3. ΘΥΜΗΣΕΣ ΤΟΥ 53	7
4. ΓΚΛΙΤΣΑ (Κέφι για αυτοσαρκασμό).....	8
5. ΚΕΡΑΚΙ ΣΤΟΝ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ.....	10
6. Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΚΛΩΠΑ	11
7. ΟΧΙ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ	13
8. ΜΕ ΡΙΠΛΕΪ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΣΩ	16
9. ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟ ΤΖΑΤΖΑΛΙΚΟ 1857-1956.....	17
10. ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟ ΠΙΑΝΟ ΤΟΥΣΣΑ.....	19
11. ΝΤΡΟΚΗΔΕΣ ΚΑΙ ΝΤΑΡΙΩΤΕΣ.....	21
12. ΤΗΣ ΤΣΙΝΑΣ Ο ΘΑΝΑΣΗΣ.....	23
13. ΕΡΙΝΥΕΣ ΟΙ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ	25
14. Ο ΦΩΤΗΣ ΚΑΙ Η ΓΙΟΥΛΗ.....	27
15. ΣΑΝ ΤΟΝ ΠΡΟΠΕΤΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ.....	30
16. ΘΡΥΛΟΣ ΠΑΛΙΟΣ ΔΙΔΥΜΙΩΤΙΚΟΣ	31
17. Η ΚΑΛΟΓΡΙΑ Η ΜΑΝΑ	33
18. ΞΑΝΑ ΜΑΝΑ Η ΣΤΕΛΛΑ ΚΙ Ο ΔΑΣΑΡΧΗΣ.....	35
19. Ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΙ Η ΜΙΝΑ ΓΙΑΝΝΟΥ.....	37
20. ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΛΑ.....	39
21. Η ΠΑΛΙΑ ΑΪΤΟΦΩΛΙΑ	42
22. ΤΟ ΓΕΡΑΚΟΖΕΥΓΑΡΟ.....	44
23. ΟΙ ΜΟΥΛΟΙ.....	45
24. ΕΝΑΣ ΤΣΟΠΑΝΗΣ ΝΤΡΑΪΒΕΡ	48
25. Ο ΠΥΡΓΟΣ	49
26. ΠΩΣ Μ'ΑΡΕΣΕΙ.....	52
27. ΣΤΑΦΥΛΟΔΙΟΝΥΣΙΑ	54
28. Ο ΠΗΤ Ο ΡΑΝΤΟΣ.....	55
29. Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ Η ΑΓΓΕΛΙΚΗ.....	59
30. ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑ.....	61
31. ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΥ Η ΙΘΑΚΗ.....	63
32. Η ΜΙΡΑ Η ΚΑΚΟΜΟΙΡΑ (Σαν παραμύθι-Ακρίτας)	66
33. ΠΑΝΟΥ ΣΤΑ ΡΕΔΙΑ ΤΟΥ ΖΥΓΟΥ	73
34. Ο ΘΕΙΟΣ ΜΟΥ Ο ΠΑΝΟΣ Ο ΣΕΡΕΤΗΣ.....	75
35. Σ'ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ ΚΑΜΙΝΟΤΟΠΙ - ΚΕΙΝΗ Η ΠΑΛΙΟΚΑΣΕΛΑ.....	79

36.	ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΤΟ 1944	81
37.	ΤΑ ΔΕΙΛΙΝΑ ΠΑΡΑΜΙΛΩ	84
38.	ΣΤΟ ΜΟΥΝΤΗ ΤΟΝ ΑΙΓΙΝΗΤΗ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΓΓΟ ΑΠ' Τ'ΑΓΙΟ ΣΩΣΤΗ.....	85
39.	Ο ΑΗ-ΚΑΡΤΕΡΗΣ ΤΟ ΘΕΡΙΝΟ ΛΙΟΣΤΑΣΙ.....	88
40.	ΠΕΤΡΟΧΤΙΣΤΑΔΕΣ	90
41.	ΣΤΗΝ ΟΑΣΗ ΠΕΡΑ ΑΠ'ΤΟ ΧΑΛΕΠΙ.....	92
42.	ΝΤΕΡΒΙΣΙΑ ΚΙ ΑΛΑΦΡΟΪΣΚΙΩΤΗ.....	95
43.	Ο ΧΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΓΓΑΝΟΥ	98
44.	ΡΕΚΒΙΕΜ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	99
45.	Ο ΤΟΛΗΣ Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΣ.....	101
46.	ΣΤΟΥ ΛΟΥΚΟΥΛΟΥ ΤΑ ΧΑΝΙΑ.....	103
47.	ΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟΥ ΤΟ ΦΕΥΓΙΟ	105
48.	ΣΤΕΦΑΝΩΜΕΝΟΣ ΕΡΑΣΤΗΣ.....	106
49.	ΣΤΗΝ ΠΕΛΕΗ ΣΤΟ ΣΕΣΙ	111
50.	ΓΙΑ Τ'ΑΚΟΝΙΑ ΠΟΥ'ΧΑ ΔΩΣΕΙ.....	113
51.	ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΤΟ ΓΕΡΙΚΟ	116
52.	Στην Κατοχή	118
53.	Ο ΚΑΖΑΝΑΣ ΤΗΣ ΤΣΙΚΟΥΔΙΑΣ.....	119
54.	ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ.....	120

1. ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΣ Ο ΜΕΡΑΚΛΗΣ

Φέρτε μου ούζο Πλωμαριού,
του Μαρμαρά το ρείκι,
κρεμμύδι βατικιώτικο
κι απ' το «Μπενίτο» ρίκη

Πριγκηπονήσα μαγικά
με ούζα και γενί-ρακιά
και καρντασάκια στη σειρά
να σου προσφέρουν τον λουλά.

Μυτιληνιός χοντρομπαλάς,
μπέκρος κοκκινομυταράς,
όλο ούζο και αριάννι
κι όλο ο νους του στο φουστάνι.

Κι ένας μερακλής 'πο πέρα:
«Κάντε πέρα,θέλω αέρα!
Κράξτε το ούτι του Μηνά
και του Μεμά τη βιόλα.

Να'ρθει κι η Ρόζα η Σμυρνια
και δώσ'την κομπολόγα,
κι ο Σόλωνας ο Λέκκας μας
μ'ένα αμανέ να αρχέψει
την Πέργαμο και τ'Αϊβαλί
όμορφα να παινέψει.»

*Από το μεστωμένο νιάτο μου
το 1987 στο Δουργούτι
μετά από ουζοκατάνυξή με
τον φίλο μου τον Πουκαμισά.*

2. Η ΣΤΕΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΔΟΛΙΑΝΑ

Άνοιξα κι απόψε πάλι
 μες στις γκλάβας μου τ'αρμάρι
 κι ήβρα ανάμνησες παλιές
 σαν παλιές αγαπητικές.

Εκεί, γύρω στο Ογδόντα,
 καλοκαίρι μεσημέρι
 με χαρτόνια ζαλωμένη
 μες στις Δώρου το στενό,

Δίπλα στην Σατωβριάνδου
 καμμιά δεκαριά σκαλιά υπόγα
 να χορτάσει πάει η φτώχεια
 με μπριάμι και φασόλια.

Κατηφόρισα κι εγώ
 μα παρήγγειλα βραστό,
 και στο διπλανό τραπέζι
 να κι η γραι με τη ζαλιά!

Κι ο χοντρός ταβερναράς,
 με περίσσια ειρωνεία:
 «Ρε συ Μήτρο τυχεράκια,
 σε γουστάρει η κυρία!»

Και χωρίς να τον ρωτήσω
 κάθεσαι και μ'ιστορεί
 πως η γραι με την ζαλούρα
 είν' η Στέλλα η Δολιανή.

Κι όπως λέει και το τραγούδι,
 που το τραγουδάει η Ελλάδα,
 παρατάει τον γέρο άντρα,
 βρίσκει κι ένα νιο δασάρχη
 και τραβάει για ρέματα.

Μα ο τελευταίος στίχος
 που την δικαιώνει πλήρως,
 λέει η λαϊκή μας μούσα
 δεν φταίω η μαύρη, δεν φταίω η δόλια
 μον'φταίει η καρδιά
 που άφησα τον γέρο

και πήγα με τον δασάρχη
κάτου στα ρέματα.

Και'γω την κέρασα κρασί
κι ήθελ' αυτή να μου τα πει,
και κάτσαμαν και τα'παμαν
και παρε'ί'τσα κλάψαμαν.

*Από το 1989 που έμαθα πως
πόθανε.Σαν κεράκι στην μνήμη της.*

3. ΘΥΜΗΣΕΣ ΤΟΥ 53

Κάτι μπαρμπάδες μου καλοί
ψάξαν και βρήκαν μια σχολή
να μάθω φτυάρι και σφυρί
πέρα στις Λέρου το νησί.

Της Φρειδερίκης ήταν σκέψη
την πατρίδα μας να στέψει
με βασιλόφρονη ιδέα
και χριστιανική νεολαία.

Έξι μέρες την βδομάδα
μ'έναν Όθωνα κουμάντο
χτίζαμε καμιά εκκλησιά
ξηροκάμπια και λακιά.

Τις Κυριακές πρωί-πρωί
όλους μας εκοινώναγαν,
μ'απ'το μεσημέρι και μετά
μπουρδέλο όλοι πηαίναμεν.

Ήταν ιέρεια μια Μαριώ
κι είχε αγαπητικό κουλό
κι από το'να το ματάκι
είχε ρακοποτηράκι.

Μα 'γω δεν τόλμησα να πάω
γιατί δεν είχα ταλιράκι
κι η ιέρεια το Μαράκι
μού'κλεισε το καλό ματάκι.

Κι όπως λέγαν οι λακιώτες
πλάκωσαν οι κατσαπλιάδες,
κουρελήδες και λεροί,
μα λερώθηκαν κι οι λεριοί.

Κι από φτυάρι και σφυρί
το παράτησα το φτυάρι
και'μαθα καλό σφυρί
και τ'ωραίο το δρεπάνι.

*Από το 1954 στο Γζάντε, το φιόρε του Λεβάντε
και φέτο το καθαρόγραφα γιατί μαζεύτηκαν πολλά,
να μη χαθούνε κι αυτά.*

4. ΓΚΛΙΤΣΑ (Κέφι για αυτοσαρκασμό)

Έχω μια κλίτσα όμορφη
πού'χω κληρονομήσει
απ'τον καλό μου τον παππού
που ήταν πάντα τσοπάνης.

Κι ήταν 'πο ρείκι κούτσουρο
και τρυγητή βγαλμένο,
και μες σε τραγοτόμαρο
σ'ασβέστη βουτηγμένο.

Είχε κι οχιά πελεκητή
η κλίτσα μου στην κεφαλή,
και για το μάτι το κακό
είχε ένα μπλε γυαλόματο.

Κι είχε ραβδί απ'αγριλιά
και της σκουριάς το χρώμα,
χιλιάδες στράτες διάβηκε,
κι άλλες αντέχει ακόμα.

Μα έλα μου που γέρασα,
κοντεύω τα Ογδόντα,
κουτσούρεψαν τα πόδια μου,
κουφάθηκαν τα ότα.

Κι έχεις τον Νάργο τον μουρλό,
τον ταβερνιάρη τον καλό.
Προκειμένου να δουλέψει
όλους θενά μας κηδέψει.

Μεσημέρια,φαγοπότια,
μνημοσύνια και κηδείες
και ψαρόσουπες και κότες
τρωγοπίνουμε,σαν κυρίες.

Να προσέξεις μη ξεχάσεις
και τσουγκρίσεις το ποτήρι.
«Στην υγεία μας, στα δικά μας»
δεν τα λένε στις κηδείες

Μα κι ο Νάργος τον χαβά του.
Στης κηδείας μου τη μάσα
κοκκινέλι γιά κρασί,
ο Μητράκος μας στην κάσα
και η κλίτσα στο καρφί.

*Το 2012, τρωγοπίνοντας
και χασκογελώντας στην ταβέρνα
του Νάργου στο χωριό μας.*

5. ΚΕΡΑΚΙ ΣΤΟΝ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

Στην Πλάκα ανηφόριζε
γέρος φουστανελάς,
καριόφιλο στον ώμο του
μα και ο ταμπουράς.

Κάθησε σ'ένα πεζούλι
στο Φανάρι του Διογένη
κι έβγαλε απ'το σιλάχι
αιτόφτερο και καλαμάρι.

Συλλαβιστά,ανορθόγραφα,
ονείρατα ζωγράφιζε
σαν 'ναν παλιό φουστανελά,
π' από Θεόφιλο φτωχό
μετά τον θάνατό του
τον είπαν και κλασικό.

Και σένα Μακρυγιάννη μου,
μετά τον θάνατό σου
που με το σύνταγμα θεσμό
έμπλεξες τ'όνομά σου,
σύνταγμα χωροφυλακής,
σε είπαν Μακρυγιάννη.

*Από τον Αύγουστο, κάποιιο δειλινό
στο Φανάρι του Διογένη,
στην Πλάκα, στο πεζούλι.*

6. Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΟΥ ΚΥΚΛΩΠΑ

Ο τόπος που γεννήθηκα
 Σαλάντι τότε λένε.
 Πίσω από λόφο εκεί κοντά
 χάσκει αρχέγονη σπηλιά,
 κι όπου την λέγαμε παλιά
 ειν η σπηλιά του Κύκλωπα.

Από την Μεσολιθική εποχή
 άνθρωποι έμεναν εκεί.
 Χίλιες γενιές εστέγασε,
 ζέστανε και απάγκεψε.

Και περνούσαν οι αιώνες
 κι αυγατίζανε τα μέλη,
 κι άλλοι πήγαιναν κυνήγι
 και για χόρτα κι άγριο μέλι.

Κι όσο λιώναν παγετώνες
 Κι αυγατίζαν τα νερά,
 ζύγωσε κι η θάλασσά μας
 κι ήρθε δίπλα στην σπηλιά.

Μακρόξυλα επήρανε
 και ξύλα για κουπιά,
 κι αφού ξεθαρρευτήκανε
 βγήκανε στ'ανοιχτά.

Κι άντε κουπί την άλλη μέρα
 φτάσανε στην Φαλκονέρα,
 κι από κει την τρίτη μέρα
 νά στην Μήλο «καλημέρα»!

Κάτσανε καμιά βδομάδα
 να σωπάσει κι ο βοριάς.
 Τρώγανε κι αγριοκούνελα
 ψημένα όλα στα κάρβουνα.

Μαζέψανε και μαυρόπετρες
 και ο βοριάς σταμάτησε.
 Σε δυο μέρες και τρεις νύχτες
 ο Φράγχθης τούς αγκάλιασε.

Τι παράταιροι που είναι
απ'την νάκα τους οι άνθρωποι!
Δεν διστάζουν να τα βάλουν
με στοιχειά και με δρακόντους.

Με μακρόξυλα ξανά
τραβήξανε για δυτικά.
Μετά το Τραγοπήδημα
φτάσανε στη Βούρλια.

Και κουπί την άλλη μέρα
Όλο παραλία πάνε,
Περάσανε το Παλαμήδι
Κι είδαν άλλους στο μιχό.

Και κει,στην μήτρα του μιχού,
του κόλπου του Αργολικού,
και πουν η Λέρνα η γιαγιά
και γηγενείς προέλληνες,
πελασγική ειη η φύτρα τους.
Γι'αυτό η Λέρνα η μυθική
ήταν η μήτρα των μητρών,
κι ο Φράγγθης μας,το σπήλι μας,
σπορίτης και γεννήτορας.

Από παιδί τα φανταζόμουνα
κι όλες αυτές οι διαδρομές,
στον νου μου και στη φαντασία,
πολλές φορές μού'ρχονταν,
και τώρα τα ζωγράφισα
να μείνουν σαν εικόνες.

7. ΟΧΙ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

Πάνε πια πενήντα χρόνια
πού'φυγα απ'την Ιθάκη
με νεράιδα ή με Πίνδο,
δεν θυμάμαι και καλά.

Πρωτοπήγα στο Λάκι
πού'ναι στο νησί της Λέρος
μ'ένα και μοναδικό βρακί,
μα ήμουν έφηβος κι ωραίος.

Κάπου το πενηνταπέντε
πού'γινε σεισμός στον Βόλο,
πρέπει να'τανε χειμώνας,
νάτος 'μαι και 'γω εδώ.

Πριν τον Βόλο,στα Εφτανήσια,
ήπια κι έφαγα καλά.
Λάδωσα και τ'άντερά μου
και'κανα δύο τα βρακιά.

Πότε στο Ληξούρι μόνος
διάβαζα και Λασκαράτο,
και για να'χω και δουλειά
παίνευα Γερασιμάκο.

Μα στην Ζάκυνθο που πήγα
έφαγα σμέρνα μπουριέτο.
Μ'άλλαξα εδώ τροπάρι,
παίνευα τον Διονυσέτο.

Για Ιθάκη ούτε λόγος,
ούτε καν την νοσταλγούσα.
Την μισούσα;Την ποθούσα;
Γι'αποκούμπι την κρατούσα.

Τέλος φτάνω στο Νυδρί
με μια βάρκα και πανί,
κι έγια μόλα κι έγια λέσα
και στην Άγια-Μαύρα μέσα.

Κι από κει για την Ζαβέρδα,
Ξηρομέρια και Βραχώρια,
ρουμελιώτικα λημέρια.
Μπήκα και στα Μεσολόγγια.

Κι από κει με ωτοστόπ
όπου γίνονταν σεισμός.
Κι αφού γίνηκε στον Βόλο
πήγα Νέα Ιωνία πρώτος.

Κι άκουσα τότε στον Βόλο,
πού'χε γίνει ο σεισμός
πού'ταν καταστροφικός,
μας προέκυψε σωσμός.

Και'γινε και μια πλημμύρα,
που ο θεός να μας φυλάει,
θύμωσε κι ο Άναβρός μας
κι ο Παρίσης μάς βοηθάει.

Κείνο τ'άξο παλικάρι
πού'ταν τ'Ολυμπιακού πορτιέρης,
που στην όχθη του Ανάβρου
δέθηκε με μια τριχιά,
τράβηξε μισοπνιγμένους
κάπου καμιά δεκαριά.

Μα στην Νέα Ιωνία,
πού'μπλεξα με προσφυγάκια,
πού'πινα τα τσιπουράκια,
υποστήριζα την Νίκη
πού'χε παίκτες παλικάρια,
είχε κοκκινάκι μάγκα,
είχε τζίνια και λαλέδες
και την Βαγγελίστρα Άγια.

Πώς περάσαν πέντε χρόνια,
Λέρο,εφτάνησα και Βόλο!
Έμαθα και το τσιγάρο
και φουμάρω σα φουγάρο.

Απρίλη μήνα στο Γουδή
ντύθηκε ο Μήτρος στο χακί,
και μετά την βασική:
Στυλίδα και Οβριακή.

Κι ως σας το'χω ξαναπεί
είμαι τυχερός πολύ,
(με δυσμενή μετάθεση)
νά'μαι ξανά στο Γουδή!

Τότε τέλειωναν το «Παίδων»
κάτι κουλουριώτες μάγκες:
αρβανίτες χορευτάδες,
χασαποιές και ζειμπεκάδες.

Μα κι ο Μήτρος δεν πάει πίσω
στο κρασί και στον χορό.
Μάγκικο το ζειμπέκικο,
λεβέντικο το τσάμικο.

Εδούλενα απογεύματα,
σουβάδες και μπετά.
Χαρτζιλίκια σεβαστά
έπαιρνα κάθε Σάββατα.

Εκεί στη Β.Ε.Β. που υπηρετούσα
καμιά δεκαριά ήμαστε όλοι.
Μόνο'γω 'μουν σοφεράκι,
χημικοί ήταν οι άλλοι όλοι.

Ήταν ο Αντρέου Αντρέας
που μετέπειτα εξελίχθη:
οινολόγος Μεσογαίας,
και μοναδικός και μέγας.

Νά κι ο Μπόμπολας ο Μήτσος
ο μεγάλος και τρανός.
Κι όλοι αντάμα μ'ανθοδέσμη
στο «Σελέκτ» στην Φ.Νέγρη.

Κι ήτανε κι ένας Μπερτόλης
πού'ταν χημικός κι αυτός,
κι όλο μού'κανε τον μάγκα.
Μα την πάτησε κι αυτός.

8. ΜΕ ΡΙΠΛΕΪ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΣΩ

Τα ρετάλια της ζωής μου
έκατσα και μελετούσα,
κι ήθελα να τα ματίσω
μια φελούκα μπας και στήσω.

Να αρματώσω το σκαρί μου
με πανιά και με κουπιά,
και για μπούσουλες,πυξίδες,
μόνο τ'άστρο του βοριά.

Κάθομαι και συλλογάμαι
δω,στο τέρμα πού'χω φτάσει,
από τα δικά μου «θέλω»
πόσα απ'όλα έχω χορτάσει.

Κι άρχισα με το σκαρί μου
σε ριπλέι προς τα πίσω,
κι από γέρος προς το νιάτο
όμορφες μπουκές ν'αρχίσω.

Κι άρχιζα να ξετυλίγω
της ζωής μου το κουβάρι,
κι ό,τι μ'άρεσε βαστούσα
απ'το γιομάτο παραγάδι.

Κι ως αμόλαγα καλούμπα
κι ο αίτός μου μακρυνόταν,
σκέφτηκα για μια στιγμή
κάπως έτσι ειν η ζωή.

Και τι μού'ρθε του στριμμένου;
Με την καύτρα του τσιγάρου
καίω του αίτού το νήμα
για ν'απελευθερωθώ.

*Αυγουστιάτικο απομεσήμερο πάνου στο Δίδυμο όρος,
στο αγνάντι της ουτοπίας όπως εγώ το 'χω ονομάσει,
στη βόρειά του κορυφή πού'χω χτίσει κι έκανε πύργο αψηλό
γι'αυτούς που μ'άρεσαν πολύ,κι όπου κι αυτό θα τυπωθεί, κι
ευελπιστώ πριν το δικό μου το φευγιό.*

9. ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟ ΤΖΑΤΖΑΛΙΚΟ 1857-1956

Ανοιξάσιανε οι πλαγιές,
κιτρίνισε η πλάση,
τα ξάλαντα ανθίσανε,
βγήκε και το ροϊδάμι.

Ζαλώθη ο μπαρμπατόφιλας
καμπάδες και λεβέτια,
και πήγε και κονάκιασε
ψηλά στα ανοιξώρια.

Χορταίνουν οι γκιόσες τον ανθό
κι οι ντρένιες το ροϊδάμι,
τα γάλατα τ'αυγάτισαν
και παλιομνήμες ήρθανε.

Τότε που διπλορφάνεψα, (το 1953)
τσοπάνης σ'ένα μάρδι,
σε στρουγγολίθι έκατσα
να αρμέξω 'να κοπάδι.

Δίπλα μου εκαθότανε,
στ'άλλο το στρουγγολίθι,
γρουσουζης και στραβόξυλο,
ο Ν..... και γρυλίζει.

Τη στρούγγα πησβάραγε
ο γερο-Τζατζαλίκος (γεννήθηκε 1857)
κι έλεγε και ξανάλεγε
δε ματαφάνη λύκος.

Κι έλεγε με παράπονο
στον Ν..... του το Γ.....
Όλες μας οι πρωτόγεννες
τον Μήτηρο προτιμάνε.
Τρίτη καρδάρα γιόμισε
και συ 'σαι με την πρώτη.
Κι όλες οι γκούγκες βιάζονται
στον Μήτηρο ν'αρμεχτούνε.

Και γιομίσαν τα λεβέτια
κι είπε να τυροκομήσει,
και πήξαν τα τυροβόλια
και οι τσαντίλες στάζουνε.

Κι οι φούρκες όλες γιόμισαν
και οι τσαντίλες άχνιζαν
μυτζήθρες,μοσχοτύρια.
και τα τουλούμια γιόμισαν
με τα τουλουμοτύρια.

*Απ'άγουρος το χώνευα
μα φέτος το ετέλεψα.
2003 Χριστούγεννα
στα Δίδυμα.*

10. ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟ ΠΑΝΟ ΤΟΥΣΣΑ

Εδώ στα Φωστινέικα
κι αντίκρα από το Φράγγθι
χτίζουν μπρατσέρες όμορφες,
σκαριά για μερακλήδες.

Κι ένα πρωί,πολύ πρωί
που ξύπνησα στο λάρτι,
πήρα την γκλίτσα μου ξανά
και πάω για πεζοστράτι.

Και δίψασα στον πηγαϊμό
κι είδα πηγάδι όμορφο,
της Μόουζας το πηγάδι.
Κι ήπια.Μια ζέστα,μα γλυφό.

Στην έξω άκρη του χωριού
Τον Πάνο Τούσσα βρήκα,
που τού'μαν και βαφτιστικός
και μ'είχε πει και Μήτρο.

Και τού'ρθαν παλιοθύμησες
'πο τότε που με βάφτισε,
στον Άγιο τον Καρτέρη μας,
στο θερινό λιοστάσι...1936

Κι η μνημοσύνη ξύπνησε
και λέει στις θύμησές μου
«Ρε Μήτρο,δεν μας παρατάς
και συ κι οι θύμησές σου!»

Κι ήμουν τριάντα μοναχά
κι αυτός στα ενενήντα,
μα μόλις είχε παντρευτεί,
για τρίτη βέβαια φορά,
και είχε πάρει μια γριά
που φτωχιά την εφώναζε.

Μετά από τρεις μήνες πόθανε
και λέγανε κι οι κόρες του,
η Ευγενία η νουνά
και η Αννούλα η μικρή,
πως πόθανε ο πατέρας τους
νιόπαντρος και νεότατος,
μετά τα ενενήντα.
Από το 1966 που πήγα
και είδα την νουνά
τότε που μας έφυγε νιόπαντρος.

11. ΝΤΡΟΚΗΔΕΣ ΚΑΙ ΝΤΑΡΙΩΤΕΣ

Ξύπνησα νύχτα σήμερα,
δεν ξέρω πού τραβάω,
κι όπου με πάει η στράτα μου
κι όπου με πάει θα πάω.

Πήρα ταγάρι υφαντό,
μια κάλτσα με λιοκόκκια
κι ένα καρβέλι ζυμωτό,
κι ένα κρεμμύδι στουμπιχτό
να'χω για κάνα κουλατσιό.

Το φέσι μου έβαλα στραβά,
στον ώμο το ταγάρι.
Πήρα ξανά την γκλίτσα μου
και πάω όπου με βγάλει.

Τον δρόμο πήρα του βοριά,
στην Κιάφα εξημέρωσα.
Μα σαν να φιλοπείνασα
κι είπα να φάω στις Ντάρδες.

Πού'χει και βρύση δροσερή
κι ίσκιο του πλάτανου βαθύ.
Σα ζύγωσα στ'αχούρια τους
οι καμινάδες κάπνιζαν.

Μισάνοιχτες κι οι πόρτες τους.
Ζύγωσα και τους έκραξα:

«Ντρόκηδες ήσαστε μωρέ;
Μπας κι είσαστε νταριώτες;»
«Βρε σαρανταίοι είμαστε,
μπαρδαίοι νταρδανιώτες,
γνήσιοι διδυμιώτες.»

Και ξεμυτάει ο φίλος μου,
του μπάρμπα Πέτρου ο Νάργος
με τον μικρό του αδελφό,
πού'χα καιρό να τους ιδώ.

Κι είχαν μια μπότσα με κρασί
κόκκινο κι αγιασμένο,
κι είχε μπεκάτσες κι έψηνε,
πέρδικες και κοτσύφια,
π'ο Πάνος μας τις σκότωσε
του Νάργου του Πενέκα.
Φάγαμε κι ήπιαμε πολύ
και τέλεψε και το κρασί
όπως τελεύουμε κι εμείς.
Μ'αργά που το κατάλαβα
που προς το τέλος έφτασα,
γι'αυτό και βιάζομαι πολύ,
τρέχω για να προκάνω.

Να βρίσκω φίλους μου παλιούς
σα μελισσάκια γέρικα,
να κλέβουμε μπουκίτσες
μελιού από λεμονανθούς
κι άνθια απ'τα κυκλάμινα,
προτού χαθεί κι η γεύση μας
όπως χαθήκαν τ'άλλα μας
τα βρόγια. Τα ντουφέκια μας;
Μ'αυτά δε ντουφεκάνε.

*Αμπελοφιλοσοφώντας, και μη χαθούν κάτι παλιοπαρατσούκλια
που δεν πολυαρέσουνε σε κάποιους Μπάρδηδες
και σε μερικούς Σαρανταίους, που είναι όλοι φίλοι μου,
γιατί πολλοί μού είναι και συγγενείς*

12. ΤΗΣ ΤΣΙΝΑΣ Ο ΘΑΝΑΣΗΣ

Άλλη μια φορά, παλιά,
δυο-τρία φιλαράκια
πριν ξημερώσει φύγαμε
να πάμε Ερμιόνη.

Κι απάνου που εχάραζε
στο καταφίκι ήμαστε
κι αρχίσαμε και τρέχαμε
γιατί πολύ φοβόμαστε.

Πολλοί θρύλοι το ζώνουνε
το θρυλικό φαράγγι,
και μην τολμήσει άνθρωπος
νύχτα να το περάσει.

Θα δει μια φούρκα κρεμαστή
πάνου στου βράχου την κορφή,
και λεν πως πάει ο Διάολος
και το ταγάρι του κρεμάει.

Και στη μέση της χαράδρας
έχει κι ένα ρημοκλήσι
που κανείς παπάς με ράσα
ποτέ δεν πάει να λειτουργήσει.

Μα ήμαστε στα δεκαεφτά
και τρέχοντας περάσαμε.
Και στο καστρί εφτάσαμε
πριχού να βγει ο ήλιος.

Και στα μαντράκια πήγαμε
και σε μια βάρκα μπήκαμε
που ήταν ενός φίλου μας,
της Τσίνας του Θανάση.

Κι είχε και τέσσερα κουπιά,
του καθενός από'να.
Για το νοτιά τραβήξαμε,
στο Τρίκερι εδέσαμε.

Κάπαρη να μαζέψουμε
κι αυγά πολλά του γλάρου.
Κι ο ουρανός συννέφιασε
απ'τα πολλά γλαρόνια.

Και έκραζαν αλλόφρονα,
 μας ράμφιζαν τις κεφαλές,
 μας γιόμισαν και γκοτσιλιές,
 μας έχεσαν τις κεφαλές,
 κι η κάπαρη που βρήκαμε
 ήτανε ξεραμένη.

Και πέσαμε στη θάλασσα
 και χταποδάκια πιάσαμε.
 Στη βάρκα μας τα βάλουμε
 και τα κουπιά επήραμε
 και στα μαντράκια φτάσαμε.

Κι ως μας είδε ο Θανάσης
 έκλαιγε από τα γέλια
 που μας είδε έτσι χεσμένους
 και γλαροκουτσουλισμένους.

Κι είπε ο Νάσης με σοφία:
 «Πάνε στης Σκύλλας τη φωλιά
 να πάρουν τα κουτάβια
 ή της αϊτίνας τη φωλιά
 τ'αϊτόπουλα να πάρουν;»

Μοναχά αυτής της πέρδικας
 αυγά μπορείς να πάρεις.
 Μ'αυτή πετάει στις πλαγιές,
 πάει και ψηλά, στα διάσελα,
 Και με τις ώρες κλαίει.

Μα βρίσκει και καινούργιο ταίρι.
 Πάνε και στήνουν νια φωλιά,
 κάνει και 23 αυγά,
 και κει, μες σε κάνα μήνα
 γέμισε περδικόπουλα η πλαγιά.
 κι ακούγεται η κλωσσαριά
 σ'όλα τα γύρω βουνά.

*Μια νύχτα στου Σαλαντιού το δρόμο λοξοδρόμησα στην Ντάρδιζα
 και κει, προς τα Βογγλέικα, το 'γραφα νυχτιάτικα στο φως της
 μπλαφονιέρας μου.*

*Το ανορθόγραφα με το ψευδώνυμό μου, το υπόγραφα όπως πάντα.
 Το αφιερώνω στον Τσίνα τον Θανάση, τον παλιόφιλο, να χαρούν και τα
 παιδιά του και να δούνε και να πούνε πως ο Θανάσης ο πατέρας τους
 και πολλούς φίλους είχε, πολλοί τον αγαπάγανε.*

13. ΕΡΙΝΥΕΣ ΟΙ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ

Πρωταπριλιά το πρωινό
 ξύπνησα ορεξάτος.
 Πήρα σαν πάντα ρόφημα
 και μια χουφτίτσα χάπια,
 σαν όλοι οι ογδοντάρηδες,
 να πάρουμε παράτα,
 ν'αργοπορήσει κι ο χοντρός
 να'ρθει να πάμε άτα.

Βγαίνοντας γλυκοχάραμα
 πάω να περπατήσω
 κι οι νεραντζιές κι οι λεμονιές
 μού'παν να τις μυρίσω.

Και μού'ρθαν παλιοθύμησες
 στ'Άνω Λεχώνια κι αγριές,
 τότε πού'μουν ντελικανής,
 πού'μουνα νιος και μερακλής,
 που χούφτιαζα κιτρολέμονα
 κι όμορφα ρωγοβύζια,
 και μύριζαν λεμονανθούς,
 βασιλικούς και κρίνα.

Και πήρα ρούγα για νοτιά
 που πάει για Νέα Σμύρνη,
 και έκοψα κλάρα λεμονιάς
 γεμάτη λεμονάνθια.

Καθόλου δε μου άρεσε
 που δε μου καλομύρισε,
 και την κλαρίτσα πέταξα
 κι έκατσα κάτω κι έκλαψα.

Κι αυτές οι παλιοθύμησες
 π'όλο με κυνηγάνε
 γιά δε μ'αφήνουν ήσυχο,
 γιά δε με παρατάνε;

Παρά μου το φωνάζουνε
 «Θυμάσαι π'ανεβαίνατε
 στη μηχανή την Νόρτον
 και πώς εκαμαρώνατε
 που τρέχατε για χάνια,
 να πάτε για το Λούκουλο
 να φάτε σπετσοφάγια;»

Δυόμισι χρόνια διάβαινες
πάνου στο μυθικό βουνό,
παρέα με τους κένταυρους
σε πλάτανους βαθίσκιους,
και με τη Διοτίμα σου
να ξημεροβραδιάζεσαι.
Κι έφυγες και χάθηκες,
και το'χες πει και φωναχτά
πως θα εξαναγύριζες
για κάτι βερεσέδια.

Μα συ δεν ματαγύρισες
στο Πήλιο π'αγάπησες,
κι ούτε τα βερεσέδια σου
πρόκοψες να πληρώσεις.

Κι οι τύψεις θα σε κυνηγάν
όσο θα ζεις και θα'σαι,
γιατί είναι κρίμα κι άδικο,
και μ'ένα βαχ θα φύγεις.

14. Ο ΦΩΤΗΣ ΚΑΙ Η ΓΙΟΥΛΗ

Σηκώθηκα σήμερα πρωί
και πήρα ρούγα και στρατί
που σε βουνά σε πάει.
Την κλίτσα μου δεν ξέχασα
μούτε το ταγαράκι,
την κάπα μου την υφαντή
και πάω όπου με βγάλει.

Σε σταυροδρόμι βρέθηκα
κι έκατσα και με ρώτησα:
Να πάω προς τα δεξιά
πού'χει και κατηφόρα;

Μα η κατηφόρα η εύκολη
σε πάει σε καμποχώρια,
σε λασπομέρια λασπουριάς
προβατοπατημένα.

Και τράβηξα γι'αριστερά
που πάει κατά τα διάσελα,
που πάει στ'ανταρτομέρια.
Κι ολημερίς σεργιάνανα.
Βρήκα μια πέτρα ριζιμιά
Κι είπα να κάτσω λίγο.

Κι έβγαλα π'το ταγάρι μου
'να καρβελάκι ζυμωτό
κι ένα κρεμμύδι στουμπιχτό,
λιοκόκκια με το θρούμπι.

Και έφαγα και χόρτασα,
σήκωσα και τ'ασκόπουλο
κι ήπια κι αθάνατο νερό
κάτω απ'του κατεργάρη.

Κι ο ήλιος εβασίλεψε
στης Τσακωνιάς τα όρη,
στον όμορφο το μαλεβό
που Πάρνωνα τον λένε.

Κι ο ύπνος μού παρήγγειλε
 τα μάτια μου να κλείσω
 κι η κάπα μου με ζέστανε
 και σα να γλυκονύσταξα.
 Βόηθησε κι ένας κότσυφας
 π'άρχισε ένα παλιό'μανέ
 δίπλα σ'ένα κλαράκι

Κι όλο για νιους τραγούδαγε
 π'όλο καβάλα πάγαιναν,
 και για κοπέλες ζηλευτές
 που σ'αργαλειούς τραγούδαγαν
 «Τάκα τάκα ο αργαλειός μου,
 πότε θα'ρθει κι ο καλός μου»

Και νύχτα ξαναξύπνησα
 και πήγαινα και δεν πήγαινα,
 και δε γινόταν και αλλιώς
 να βγω σε δρόμο αμαξωτό.

Και να,στην Κιάφα βρέθηκα.
 Περνούσε και μια μερσεντές
 και σήκωσα το χέρι,
 κι ήταν 'νας γέρος μοναχός
 και κοντοστάθη λίγο,
 μα σαν να το μετάνιωσε,
 φοβήθηκε και λάκισε
 και μ'άφησε και πάει.

Μα 'γω έκανα πάλι ωτοστόπ
 και μια κοπέλα στάθηκε,
 μ'άνοιξε και με ρώτησε:
 «Τι θέλει η αφεντιά σου;»
 Και γω στρογγυλοκάθησα
 στη διπλανή τη θέση,
 κι αυτή ξανά γλυκορωτάει:
 «Πού θα σε πάω,άρχοντα;»

«Θέλω να πάω σπίτι μου,
 μα γω δεν το θυμάμαι.»
 «Και πού θες να το ξέρω εγώ;»
 μού'πε η κοπελούδα.

«Πού έχει κάνα τμήμα δω
να πάμε να σ' αφήσω;
Γιά σε δουλειά πάω κι εγώ
κάτου στο Πόρτο Χέλι.»

Μα γω δεν καταλάβαινα,
δεν μ' άφηγε ο αλτσχάμερ.
Της πρότεινα ο γέροντας
καφέ να την κεράσω,
κι αυτή το καλοδέχτηκε.
Και φάγαμε και ήπιαμε,
και στην σπηλιά επήγαμε
και την επήγα και στ' Αυγό
και την ξενάγησα παντού
Και σαν να φχαριστήθηκε.
Και στον αη-Γιώργη στην σπηλιά
παντρεύτηκε με τον καλό της
τον περσινό τον Μάιο.
Γνώρισα και τον άντρα της
που τότε λένε Φώτη
Και ζουν καλά και χαίρονται
κι έχουνε τέσσερα παιδιά
κι εύχομαι να κάνουν κι άλλα.
Και μένουν και στο Φάληρο,
κι όταν τηλεφωνούνε
ξέρετε τι μου λένε;
Πώς τον αλτσχάμερ νίκησες
και πρώτος τον απόστειλες
και πάει απ' όπου ήρθε;

*Αζ.....,κι απροστάτευτος
και πάντα ξεκαπίστρωτος
και λεύτερος όπως πάντα.
Γενάρης του 2002 στη Δάφνη*

15. ΣΑΝ ΤΟΝ ΠΡΟΠΕΤΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ

Σαν θα ποθάνει ο Μητρολιούλιος,
 και να τον πάνε να τον φυτέψουν,
 και το μεγάφωνο να τραγουδάει
 «Μην ειν'ο Γιώργης,μην ειν'ο Μήτρος,
 Λιούλιε καημένε,καημένε Λούλιε!»
 Κι όπως τον πάνε όλα τ'αγγόνια
 μες στο κιβούρι για να τον χώσουν,
 μες στο μνημούρι,και να προστάξουν
 όλοι οι φίλοι: «Σήκω ρε Μήτρο,
 να το χωρέψεις,να σε ιδεί κι ο χάρος
 και να σ'αφήσει,
 να σε δουν κι οι φίλοι και να χαρούνε
 και να σ'ακούσει κι ο Μητροκόλας,
 και το μαντήλι να σου τ'αρπάξει,
 να σε κρατήσει να το χωρέψεις
 και να σας πέσει και το φεσάκι
 που στο κεφάλι στραβοφοράτε,
 καθώς τραβάτε για το παζάρι
 γεράματα δώστε,νιάτα αγοράστε,
 να ξανανιώσετε,να ξαναρχέψετε
 να μυριοκάνετε.
 Γιατί η ζωή είναι ριμάδα,
 είναι και λίγη,μα και πουτάνα.
 Κι έχει μπουκίτσες,μύριες γλυκούλες
 με λεμονάνθια μα και ξαλάνθια.
 Σαν μελισσάκια,όπως και τότες,
 πού'σαστε νέοι πολυφαγάδες
 και φαταούλες,τις θέλατε κι ούλες.

Ριμοπαίζοντας όπως συνήθως,
 ψευτοχαρούμενος μα και θλιμμένος,
 αναπολώντας τα περασμένα,
 μετρώντας τα τότε με τα στερνά μου.
 Τα πρώτινά μου μ'απλοχεριά
 με τα στερνά μου τα μίζερα.

*Την ημέρα του Σταυρού στη Δάφνη.
 Μοριά 14 Δάφνη το 2008*

16. ΘΡΥΛΟΣ ΠΑΛΙΟΣ ΔΙΔΥΜΙΩΤΙΚΟΣ

Μια φορά και 'ναν καιρό
στο δικό μου το χωριό
ήταν ένα αντρόγυνο,
είχε κόρη είχε και γιο.

Την κυρά τη λεν Βιττόρια
και τον άντρα της Γιωργή,
που στ' Αυγού μας το γιορτάσι
είχαν κάνει απαγωγή.

Και περνάγανε ωραία
τρία-τέσσερα χρονάκια,
μέχρι πού'ρθε'να μαντάτο
απ'τη μακρινή Φραγκιά.

Ήταν λέει 'νας Ναπολέος
που τον λέγανε και μέγα,
που ζητούσε μισθοφόρους
ψυχωμένους κι αντρειωμένους.

Κι έβαλε στραβά το φέσι
κι έφυγε για τη Φραγκιά,
κι έμεινε ορφανή η Βιττόρια
με τα δυο της τα παιδιά.

Και περνούσανε τα χρόνια
κι ο Γιωργής μας δε φαινόταν,
κι η Βιττόρια μαρανόταν
που τις νύχτες δεν κοιμόταν.

Και μια νύχτα του Γενάρη
π'ονειρεύτη τον Γιωργή
πως κοιμόταν με Φραντσέζα,
ετρελάθηκε κι αυτή.

Μούαρ ντιέμζιτ κα ντόρα
Εδέ βεί κάρσι ν'σπέου

.....
.....
.....

και τη νύχτα αυτή κινάει
 με τα δυο της τα παιδιά,
 κι ακουγόνταν όλη νύχτα
 κλάματα και ουρλιαχτά.

Και την άλλη νύχτα 'μάθαν
 στα χωριά του Ναχαγιέ
 πως τους βρήκαν 'γκαλιασμένους,
 μ'ένα πλάφι τυλιγμένους
 και στα βράχια γκρεμισμένους,
 στη μεγάλη τη σπηλιά.

Κι από τότε,λέει ο θρύλος,
 βουρκολάκισε η Βιττόρια.
 Κι όπως λεν οι διδυμιώτες
 πάει στα βαθιά πηγάδια.

Μα και πρόπερσι την είδαν
 στην υπόγα του σκολειού μας,
 και τις νύχτες δεν περνάμε
 στου σχολειού τη γειτονιά,
 μη μας πιάσει και μας φάει
 ή να πάει να μας γκρεμίσει
 στη μεγάλη τη σπηλιά.

*Τούτο το θρύλο τον αναφέρει ο Μπίρης ο Δημήτρης
 στο βιβλίο «η Ιστορία των ελλήνων αρβανιτών»,
 που τον βρήκα ενενηντάχρονο εγώ προσωπικά, και μού 'πε
 πως το 1938, πού 'κανε τη μελέτη για το βιβλίο,
 είχε έρθει στα Δίδυμα, βρήκε μια εκατόχρονη
 γριά, και του 'πε η μπάμπωκούλε, όπως
 τη λέγανε, για τον Γιωργή και την Βιττόρια: όλη την
 ιστορία τους πώς συνέβη στα χρόνια του Ναπολέοντα.
 Κι όπως μού 'πε η μπάμπω: «Εγώ 'μαι λαρτανίτισσα,
 και ο παππούς μού 'το 'λεγε πού 'χε μαντρί μες στην σπηλιά
 πως είχε βρει πολλές φορές κλιτσιναράκια παιδικά
 εκεί που παίρναν μπούλμπερη, κι είναι Δημητσανίτες.*

*Από το 1985 στο Δουργούτι,
 και φέτος το καθαρόγραφα.*

17. Η ΚΑΛΟΓΡΙΑ Η ΜΑΝΑ

Πόνος γλυκός ο μητρικός
 πού'ν της ζωής ο πόνος!
 Απλώθηκε ανάσκελα,
 χαλάρωσε,κι αφέθηκε
 στου πλάτανου τον ίσκιο.

Ξεμύτισε κι η κεφαλή
 του δράκου της στα σκέλια της,
 κι άπλωσε τα χεράκια της
 και χούφτωσε το δράκο της,
 κι έκανε πως το τράβηξε,
 και νάτος ο Καρα'ί'σκος!
 Κι αφού το αφαλόκοψε,
 ένα κομπάκο τού'δεσε
 και ρωγοβύζι τού'δωσε,
 κι ας ήτανε καλόγρια.
 να δείτε πώς της άρεσε
 η βλογημένη η ώρα!
 Κι όνειρο τής φαινότανε,
 κι άρχισε και φοβότανε.
 Και πώς να το γλιτέψει
 απ'το φαρμάκι της οχιάς
 κι από της ηγουμένισσας;

Κι έστειλε γράμμα και γραφή
 στο θειό της τον Μπακόλα
 να'ρθει να πάρει το παιδί
 και στα Τζουμέρκα να το πάει,
 ψηλά στα κλεφτομέρια.
 Και να του μάθει την κλεψά
 και να τον δασκαλέψει
 μη ζητουλήσει τίποτα,
 κι όλα να τα απαιτήσει.

Μνημόσυνο στη μανούλα
 αυτού του παλιομπάσταρδου
 που γέννησαν τα Άγραφα,
 εκείνο το ατίθασο παιδί
 που δόξασε την κλεφτουριά,
 μα η σκρόφα η πατρίδα του
 καθόλου δεν το τίμησε.
 Πισώπλατα τον σκότωσε

στη μάχη του Φαλήρου.

Κι όσο για την καλόγρια,
 αυτής κι αν της πρέπουνε τιμές,
 κι αν πρέπουνε παινέματα!
 Κι ας φόραγε στο μέτωπο σταυρό
 τίποτα δεν τη 'μπόδισε,
 και σπόριασε και τη μήτρα της.
 Και μόνη της εγέννησε
 στ' ασπροποτάμου τη ροή
 τον πρωτοκαπετάνιο μας,
 τον Γιώργαρο τον στρατηγό,
 της μαύρης ίσκας τη σπορά,
 τον μέγα Καραϊσκάκη μας.

*Το 2011 τον Θεριστή
 πριχού κατέβω στο χωριό
 να ξεκαλοκαιριάσω.*

***Και κάτι άλλο θα πρότεινα,
 π'ομολογώ το ξέχασα.
 Υπάρχει κάπου 'να χωριό,
 Σκουληκαριά το λένε.
 Κι ας πούνε κείνο το χωριό
 τ'όνομα της καλόγριας.
 Κι ας μη το αρνηθεί κανείς
 να πάρει τ'όνομά της.
 Να ειπωθεί η Σκουληκαριά
 Ζωή Δημιτζί,
 Του Καραΐσκου η MANA.***

18. ΞΑΝΑ ΜΑΝΑ Η ΣΤΕΛΛΑ ΚΙ Ο ΔΑΣΑΡΧΗΣ

Από παλιά'χα ασκοληθεί
 Με κάποια Στέλλα Δολιανή,
 Που κατά τύχη γνώρισα
 Τότε που δούλευα ταξί.

Μα τότε πού'φυγε γριά,
 Ενενηντάρα ήτανε.
 Κι όταν ξανάριξα ματιά
 Σε όσα τής απέδιδα,
 Μου φάνηκαν ελάχιστα.
 Κι είπα να συμπληρώσω
 Γι'αυτά που τότε μού'χε πει
 Κι όπου με βασανίζουν.

Θυμάμαι που τη ρώτησα
 «Γιατί έφυγες απ'τα Δολιανά;»
 Ξέρετε τι μου είπε;
 Μα με λιθοβολήσανε
 και μ'αναθεματίσανε.
 Δεν ήμουν είκοσι χρονώ
 σαν ήρθα στην Αθήνα.
 Κι αν θες να μάθεις,πέρασαν
 χρονάκια εβδομήντα,
 κι έκτοτε δεν ματαπάτησαν
 τα πόδια μου στα όμορφα τα Δολιανά.
 Μα τώρα που διάβηκε ο καιρός
 και σβήσει το καντηλέρι μου,
 θα απαλλαγεί η ψυχούλα μου
 απ'την φθορά της ύλης.
 Θα'βρει φτερούγα γερακιού,
 στα Δολιανά θα φτάσει,
 να πάει κάτου στα ρέματα
 για να'βρει τον δασάρχη,
 να κάνουμε ό,τι κάναμαν,
 μα τώρα σαν αερικά.
 Δεν θάμστε πλέον ύλη.
 Γιατί το ήθος κι η τιμή
 δεν θα'ν στις Στέλλας το βρακί.
 Το ήθος της Στέλλας κι η τιμή
 ήταν στις Στέλλας την ψυχή.

Νυχτιάτικα στη Δάφνη,
Γιατί ήρθε και με ζύπνησε
Και μου'πε με παράπονο
Για κάτι βερεσέδια
Που είπα πως θα της έδινα
Στης Δώρου την υπόγα.
Κι έλεγε και ξανάλεγε
«Θα πάω εγώ στα Δολιανά
μα όχι όπως είμαι:
γριά,καμπούρα κι άσκημη,
μα νια κοκκινομάγουλη,
δεκαεννιά χρονώνε.
Μα θα'μαι άυλη εγώ,
Μαζί με τον δασάρχη
Θα'μαστε αερικά.
Και στη ψυχή τα ιδανικά,
Κι όχι μες στο βρακί μας.

*Νύχτα, μετά την τρίτη πρωινή
Στις 10 του Γενάρη του 2013*

19. Ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΙ Η ΜΙΝΑ ΓΙΑΝΝΟΥ

Ήταν χειμώνας δίσεχτος,
μα ήταν και κατοχικός.
Κι ήμουνα εφτάχρονος
στο σπίτι στο Σαλάντι.

Κι ήμαστε όλοι μας εκεί.
Εζούσαν και τα γονικά,
εκεί στο δρόμο τ' Αναπλιού
πού'χαμε το σπιτάκι μας.

Κι ήταν μια νύχτα σκοτεινή,
γιομάτη μ'εφιάλτες.
Τορπιλακάτοι πέρναγαν
η μια πίσω απ'την άλλη,
π'απ'την κοιλάδα έφυγαν,
πηγαίναν προς τ'Ανάπλι.

Κι η δεύτερη έστριψε για μας
κι έριξε μεγάλους προβολείς
καρσή στο σπιτικό μας.
Κι όλοι εμαζωχτήκαμε
πίσω απ'το σπιτικό μας.
Κι ήταν και τρεις μπαρμπάδες μου,
τ'αδέλφια της μανούλας μου.
Κι ο μπάρμπα-Τάσος έβγαλε
τσιμπούκι να φουμάρει,
κι όλοι τον εμαλώσανε,
και πήρε το ταγάρι του
και πάει για το μαντρί του.

Κι οι τορπιλάκατοι κι οι τρεις
πήγαν κατά διαβόλου,
και έστρωσε η μανούλα μας
μεγάλη στρωματσάδα
δίπλα στο τζάκι πού'καιγε
με πουρναρίσια κούτσουρα
ολόκληρη τη νύχτα.
Κι η νύχτα η κατοχική,
η σκοτεινή κι η κρύα,
κι είδα ένα όνειρο απ'αυτά
κι έβαλα κάτι ουρλιαχτά!

Και η μανούλα η καλή
 με χάιδεψε και μού'πε:
 «Τι έχεις Μήτηρο μου και κλαις,
 τι έχεις και ουρλιάζεις;»

«Μανούλα μου,εκάηκα
 κι έβγαλα και φουσκάλες.
 Μπήκα σε φούρνο ψες αργά,
 καρβέλια δέκα έκλεψα
 και σε τσουβάλι τα'χωσα.
 Στην πλάτη τα φορτώθηκα
 και στο Σαλάντι τα'φερα,
 κι ήταν αυτά που φάγαμε
 εψές αργά το βράδυ.»

Και το'λεγε η μανούλα μου
 και γέλαγαν τ'αδέλφια μου,
 και κλαίγαμε πάντα μαζί
 ότανε τα θυμόμαστε.
 Κι ο φίλος του πατέρα μου,
 ο μπάρμπα-Αντώνης ο Ορλώφ,
 Μού'λεγε και ξανάλεγε
 πως «πριν ποθάνει η μάνα σου,
 με'λεγε και κλαίγαμε μαζί:
 Κουμπάρε,σε παρακαλώ πολύ
 να πεις στον Μήτηρο το παιδί
 να μου προσέχει πιο πολύ
 το πιο μικρό,το Θοδωρή.»

*Από το 1959 που γνώρισα τον μπάρμπα-Αντώνη τον Γιάννου.
 Γεννήθηκε το 1903 κι ήταν με τον πατέρα μου
 φίλοι και σύντροφοι μαζί, γι'αυτό και κουμπαριάσανε.
 Την αδελφή μου βάφτισε κι ο μπάρμπα-Αντώνης ο Ορλώφ
 πέθανε το 2007.*

*Πήγα και στην πολιτική κηδεία του και τού'πα κι επικήδειο.
 Κι ήταν τότε που πόθανε μόνο 104 χρονών.Το 2010
 πόθανε κι η γυναίκα του, η θρυλική Ασημίνα η Γιάννου,
 κι ήμουν με τη γυναίκα μου, και κει εκπροσωπήσαμε εμείς
 όλο το Δίδυμό μας.*

Από το 2011 στη Δάφνη, Μοριά 14

20. ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΛΑ

Όταν ξανάρθα στο χωριό,
γύρω στο δυο χιλιάδες,
κι όπως σας το'χω ξαναπεί
εγώ δε ξαναφεύγω.

Κι έζηγια τρωγοπίνοντας
και μ'άρεζε
κι ό,τι ήθελα το έτρωγα,
κι ό,τι ήθελα το έπινα.

Κι ο μόνος που ταιριάζαμε
ήταν ο Μητροκόλας.
Δεν τού'πα μια,δεν τού'πα δυο,
δεν τού'πα τρεις και πέντε

να πα'να πιούμε ένα κρασί.
Ποτέ δε μου τ'αρνήθηκε.
Και τρώγαμε και πίναμε,
τι λέγαμε δεν ξέραμε.

Και ό,τι μού'λεγε αυτός
εγώ πάντα συμφώναγα
κι ό,τι του ζήτησα εγώ
ποτέ δε μού'πε όχι.

Βοηθούσε κι η γυναίκα του
κι έφερνε τυροβόλια,
για να τσουλάει και το κρασί
καμιά ντιγγανοπίτα.

Μα ένα βράδυ σκοτεινό,
καταραμένο βράδυ,
είχα αγοράσει παστουρμά
από'να φίλο μου Γκασπάρ
από την Καλλιθέα.
Κι είχα σπαράγγια αρκετά,
είχα και πέρδικας αυγά
φερμένα απ'τη Μαλαβριά.

Τα πήγα στη Ρούλα του παπά
 και μας τα φκιάνει καγιανά,
 και κει που περπατάγαμε
 να πάμε για τη Ρούλα
 ο καγιανάς μας άχνιζε,
 και τρώγαμε και πίναμε,
 και άντε πάλι γειά μας.
 Πέρασε κι η γυναίκα του
 και πήγαινε για ύπνο,
 κι έφυγα κι εγώ από κει
 Και πάω να κάνω νάνι.
 Και το πρωί, στο χάραμα,
 στο τζάκι πήγα για καφέ,
 και μού'πε τ'ανιψάκι μου
 «Και στα δικά σου μπάρμπα.
 Πάει ο Μητροκόλας.»
 «Τι λες ρε μ.....πρωί-πρωί;»
 «Αυτό που σου'πα μπάρμπα μου,
 κι αν θέλεις πάνε κοίτα.»

Τρέχοντας πήγα σπίτι του,
 κι ήτανε κόσμος αρκετός,
 κι ήταν κι ο Μήτρος ξαπλωτός.
 Την κάσα του εκλώτσησα
 κι έσκυψα και τον φίλησα.
 Και το μουστάκι του 'στριψα,
 τον χάιδεσα και έκλαψα.
 Και τότε το κατάλαβα
 πόσο πολύ ορφάνεψα.
 Και όμως η γυναίκα του
 μένα δεν ματαμίλησε.
 Κι όταν παγαίνω στο χωριό
 πρώτα πάω στον φίλο μου,
 μετά πάω στον αδελφό.
 Μά'χω παράπονο απ'τους δυο.
 Τι κι αν τους επισκέπτομαι,
 τι κι αν τους χαιρετάω
 και τους παρακαλάω;
 Πόσο περήφανοι έγιναν
 'πο τότε που απόθαναν!
 Ποτέ δεν μού'παν ένα γειά.

Μα 'γω τους το'λεγα παλιά
 πως ήρθαμε απ'το πουθενά,
 στο τίποτα θα πάμε.

Γι' αυτό όσο ζεις, να ζεις καλά,
με χάρη και μ' απλοχεριά.
γιατί άμα φύγεις και μετά,
κλαύτα Χαράλαμπε όλα αυτά.

*Πρωτοχρονιά του 2012,
ανάμεσα στις δυο σπηλιές
στον άγιο τον φερτό μας,
π' άγιο-Φανούρη τότε λεν.*

21. Η ΠΑΛΙΑ ΑΪΤΟΦΩΛΙΑ

Τότε, στα δεκαέξι μου,
που γίδα ξενοφύλαγα,
τριτόημερα τα πήγαινα
Τα στέρφα και τα πότιζα,

ταγάρι είχα στον ώμο μου
κι ασκόπουλο μαζί μου,
μαχαίρι σκοπελίτικο
ζωσμένο στο λουρί μου.

Κι όπως εκατηφόριζα
στ' Αυγού το μοναστήρι,
εκεί στο χείλος του γκρεμού
πού'ναι η φωλιά του σταυραϊτού,

αϊτόκατσα απέναντι
από'να μπαλκονάκι.
Τα αητόπουλα με κοίταγαν
και με περιγελούσαν.

«Βλέπεις σταυρούς στον ουρανό;
Τα γονικά μας είναι.»
Σήκωσα πάνου τη ματιά
κι είδα σταυρούς πού'χαν φτερά.

Κι ορκίζομαι, τα ζήλεψα
τα τέτοια γονικά,
γι' αυτό και αϊτοκάθησα.
μα δεν είχα φτερά.

Κι έγινε βέλος ο αϊτός,
κι ένα λαγό εράμφισε.
Να κι η αϊτίνα δίπλα του:
μια πέρδικα ελιάνισε.

Και στ' απέναντι μπαλκόνι
καλοτρώνε δυο διαβόλοι.

Στα 63 μου χρόνια, το 1998,
μονάχος μου, στο μοναστήρι
του Αυγού, ακούγοντας τα νερά
κάτω στα διπόμενα,

και βλέποντας αυτό το δελφικό τοπίο.
Μού'λειψε όμως η παρουσία
της αίτοφωλιάς,κι όταν τσουλάνε
τα νερά κάτω κει στα διπόμενα.
Στο μοναστήρι τρέχω
κι ακώ αυτό το βογκητό
που τα νερά το κάνουν.
Μα θα'τανε καλύτερα
να 'βλεπα και τ'αϊτόπουλα
να με περιγελάνε και να μου λεν
για γονικά και για σταυρούς.
Στον ουρανό να σεργιανάν,
ολημερίς να κυνηγούν
λαγούς και σκαντζοχέρια,
να μασουλάν τ'αϊτόπουλα
στων βράχων τα μπαλκόνια.

*Στα πρώιμα τα γηρατειά, στα 1998 στο μοναστήρι του Αυγού,
μετά από τα Χριστούγεννα και πριν τον Αη-Βασίλη.*

22. ΤΟ ΓΕΡΑΚΟΖΕΥΓΑΡΟ

Στα Δίδυμα,στη Μποσκαριά,
στης Βίγλας την κορφή ψηλά,
είναι ένας βράχος όμορφος
πού'χε ο γέρακας φωλιά.

Και σήμερα πρωί-πρωί,
παγαίνοντας Σαλάντι,
στην Ντάρδιζα σταμάτησα,
τ'αμάξι μου παράτησα
κι έφυγα ποδαράτος.

Στη χίμα κατηφόρισα,
μα κράταγα την κλίτσα,
μη σωριαστώ και πέσω,
μην πάω από πέσιμο.

Κι ως κατηφόριζα σιγά
εκεί προς του βράχου τη μεριά
είδα γερακοζεύγαρο
δίπλα απ'την παλιά φωλιά.

Και χάρηκα τόσο πολύ,
γιατί μετά την κατοχή
γέρακα δεν είχα ματαδεί.

23. ΟΙ ΜΟΥΛΟΙ

Θέλησα σήμερα ξανά
να το φωνάξω δυνατά
πως όλοι οι μούλοι του ντουινιά
οι πιο μάγκες ειν' από παλιά.

Μα πρώτος και καλύτερος
ο Ηρακλής μας ήτανε,
πού'ταν του Δία μας σπορά
και μιας Αλκμήνης γέννα.

Και που δεν έπιασαν ποτέ
της Ήρας οι κατάρες,
γιατί την εμποδίζανε
οι τραγοκερατάρες.

Και ο Αργεΐτης ο Περσεύς
μούλος γεννήθηκε κι αυτός,
τον γέννησε μια Δανάη.
Τι κι αν την έκλεισε ο γονιός
σε μια υπόγα μέσα!

Πήγε από πάνου ο Δίας μας
και έβρεξε τον σπόρο του.
Το'βρεξε σε χρυσόσκονη,
κι η μήτρα της, τής Δανάης μας,
πήρε τη θεϊκή σπορά
και σπόριασε τη μήτρα της
με τη σπορά του Δία..
Και τον Περσέα γέννησε
κι η Μεσογαία γλίτεψε
'πο Μέδουσες και χέλια.

Κι ένας νόθος γιος Αττάλου,
πού'ταν απ' τους επιγόνους,
Αριστόνικο τον λέγαν,
τότε πού'χε λευτερώσει
απ' τη Θράκη μέχρι πέρα,
Πόντο και Καππαδοκία.

Μα ο Άτταλος ο τρίτος,
πού'ταν βασιλιάς Περγάμου,
δώρο όλα τα'χε κάνει
στους ρωμαίους της συγκλήτου.

Κι ήρθαν τότε κι οι ρωμαίοι.
Και τον ξεσηκωμό εκείνο
τον'πνιξε όλο στο αίμα
όπως και τον Σπάρτακό μας
στο νοτιά της Ιταλίας.
Είχανε την ίδια τύχη.

Κι ας ερθούμε στα δικά μας
πού'ναι και πιο κοντινά μας:
στο τρανό παλικαράκι,
στον Γιωργή Καραϊσκάκη.

Π'όταν χόρευε τσάμικο
κι η φουστανέλα φτέρωνε,
τα ίδια του φαινόντουσαν
σα κανταριού βαρίδια

που τα'κανε κιτάπι του.
Κι είχε καλογραμμένους
Μαυροκορδάτους αρκετούς
κι άλλους προσκυνημένους.

Και 'γω σ'ένα ταξίδι μου
πού'κανα στην Τεγέα,
έβαλα το φέσι μου στραβά
και στο παζάρι πήγα.

Κι ήταν 'νας μάγος απ'αυτούς
που λεν τα ξέρουν όλα.
Και μ'είδε με την κλίτσα μου,
μ'είδε και με το φέσι,

Κι είπε στου φίλου μου τ'αυτί:
«Αυτός ο κλίτσμαν δίπλα σου,
κι όπου φοράει φεσάκι,
πρέπει να είναι μπάσταρδος.

Κι άκουσε που σου λέω.
Πέστου να βάλει τάλιρο
στη χούφτα μου,να μάθει
ποιόνε πατέρα έχει.»

Και του'βαλα τάλιρο διπλό
για να χαρεί,και να μου πει
ό,τι καλύτερο έχει.
Κι αφού εστάθη όρθιος,
και σα φτερά τα χέρια
το πρόσωπό του χούφτιασε,
δάκρυσε κι αποκρίθη:

«Βλέπεις αυτόν τον άρχοντα
που παζαρεύει τον ντορή,
πού'χει το φέσι του στραβά
κι όλο καβάλα πάει;
Αυτός ειν'ο πατέρας σου,
κι αν θέλεις πάνε ρώτα.»
«Τρελάθηκες ρε ψευταρά;
εμένα τον πατέρα μου
οι γερμανοί τον κρέμασαν
στης χαρουπιάς την κλάρα!»

«Μ'αυτός που μού'πες,Μήτρο μου,
της μάνας σου ήταν ο άντρας.
Εσύ με διπλοπλήρωσες
και'μαθες τον πατέρα σου.

Και νάτος,πάνε ρώτα!»
Μα δεν τον πίστεψα ποτέ,
κι ούτε και τόλμησα ποτέ
να πάω να ρωτήσω,
να μη χαθή το ίνδαλμα
πού'χα για τον πατέρα.

*Έτσι,απλά σαν επιδόρπιο, σε μια εκδρομή στη Μαντινεία
το 2004,στα ερείπια ενός αρχαίου ναού, που μού'παν πως ήταν
της χθόνιας θεάς,της Εκάτης. Μού'ρθε σα χείμαρρος και μ'έλουσε
η ανάσα αυτής της ιέρειας, που μνημονεύει ο μέγιστος
στο Συμπόσιο του Πλάτωνα με το γλωσσάρι του,ο Σωκράτης,
κι όπου δασκάλεψε το δάσκαλο τα ερωτικά τσαλίμια.*

*Γενάρη του 2008, προτού ποθάνει ο φίλος μου
και συνέταιρος, ο Τόλης ο Γεωργιάδης.*

24. ΕΝΑΣ ΤΣΟΠΑΝΗΣ ΝΤΡΑΪΒΕΡ

Όταν πρωτόπιασα δουλειά
στον Άγιο Κωνσταντίνο
ο μήνας ήταν Τρυγητής,
που αρχινάει κι ο τρύγος.

Μα'γω ταξί καβάλησα,
μοντέλο του πενήντα,
κι ήμουν με φανταρίστικα
στον Τρυγητή του εξήντα.

Να δείτε πώς καμάρωνα
που μ'έλεγαν σωφέρ!
Σα σκεπαρνάκι γύφτικο
καβάλα σε τρακτέρ.

Μ'αυτό που είχα μπούσουλα
σε όλη τη ζωή μου
ήτανε να'μαι αληθινός
ως τώρα στα στερνά μου.

Κι ό,τι έλεγα το πίστευα
και πάντα το τηρούσα,
και δε μετάνιωσα ποτέ
που τα λεφτά χαλούσα.

Μα δε προσπάθησα ποτέ
πολλά για ν'αποχτήσω,
μα ό,τι'θελα να το τρωγα
και να το πίνω ό,τι 'θελα.

Κι αυτό προτείνω σήμερα
που πιάνω τα ογδόντα.
Κι αν κρυφοβλέπω όμορφες νιες
να φάω δεν έχω δόντια.

Μου περισσεύει ο σαρκασμός
πού'χω για μένα πάντα.
Είναι μαγκιά και σεβασμός
ο Μήτρου ο σαρκασμός.

*Μια παλιονύχτα απραξίας
του 1999 στο Δίδυμο στο Λάρτι.*

25. Ο ΠΥΡΓΟΣ

Πήρα καλέμι κοφτερό
κι ένα βαρύ σφυρί,
Διδύμου στουρναρόπετρα
να χτίσω ένα πυργί.

Πελεκάνο πρώτο θα'χω,
λογομάστορα μεγάλο.
Βάρναλη θα τότε λέω,
δίπλα του ένα Χαλκιδαίο.

Σ'ένα ντερβένι αψηλό,
σε βίγλα με μαγεία
πού'χα σταθεί βιγλάτορας
και βίγλιζα ουτοπία,

πα στο κονί,πα στην κορφή,
εκεί θα στήσω το πυργί,
να περνούν να τρων,να πίνουν,
και τον Κίπλινγκ ν'απαγγείλουν.

Θα'χω θρούμπες στο κοφίνι,
θα'χω στουμπιχτό κρεμμύδι,
βαρελίσιο στο κελάρι
να κυλάει,να τραγουδάει.

Κι ο πρωτόθεος κιαλάρει
πάνου από τον Όλυπό του.
Σημαδεύει το πυργί μου
με το αστραπόβροντό του.

Κι όταν πρόσεξε πως είχα
οινοχόο έφηβο
τον δικό του Γανυμήδη,
μ'έπιασε με το καλό.

Παρακάλεσε και μού'πε,
ικέτης και γονατιστός,
στα μαστόρια μου να πω
να τού'χιτζα πύργο θεϊκό.

Δίπλα δω στο χαμοβούνι
που το λεν και ορθολίθι,
και σε παρακατιανό πυργί
να μένετε νιοι και παλιοί θεοί.

Πρώτο μάγερα θα έχω
νταρδανιώτη παλικάρι.
Θα μας φκιάχνει καγιανά,
μα με πέρδικας αυγά.

Θα μαζεύει μανιτάρια,
πικροράδικα,σπαράγγια,
και μπομπόλια,σαλιγκάρια
με τ' αυγά και παστουρμά.

Θα μας βλέπουν κι οι θεοί
κάτω απ' το χαμοβούνι,
και τα σάλια τους θα πέφτουν,
θα σκυλιάζουν,θα ζηλεύουν.

Στα εγκαίνια θα μού'ρθουν
διαλεχτά μου φιλαράκια,
και θα τους παρακαλέσω
μη μου αρνηθεί κανείς.

Να είναι όλοι φτερουγάτοι,
νεραϊδογεννημένοι,
τραγουδιστάδες,χορευτάδες
μα κι ονειροπαρμένοι.

Πρώτο απ' όλους τον Κιχώτη
χωρίς τον Πάντσο τον βοηθό του,
παρά μόνο τ' άλογό του
και το μακροκόνταρό του.

Και τον Κίπλινγκ θα καλέσω
που τον αγαπώ πολύ,
και το «Αν» του ν' απαγγείλει
να ακουστεί σ' όλη τη γη.

Για μουσική υπόκρουση
Τσιτσάνη,Βαμβακάρη.
Βεργούλες για παραγγελιά
κι ο Στέλιος το καμάρι.

Να ῥθει κι ο Στράτος ο νταής,
ο πιο καλός ρεμπέτης,
και'να τρίφυλλο να στρίψει,
Κύκλο σ'όλους να γυρίσει.

Ο Γανυμήδης με παπιόνι
και μ'ολόχρυση κανάτα,
με τα τάσια μας γιομάτα.
Κι ο Τσαρούχης παλαμάκια.

Θα σκυλιάζουν κι οι θεοί
πέρα από το χαμοβούνι,
και θα λένε και θα κλαίνε:
«Κοίτα οι άνθρωποι οι θνητοί
πάνω κι από τους αθανάτους»

26. ΠΩΣ Μ'ΑΡΕΣΕΙ

Πώς μ'αρέσει, πώς μ'αρέσει
 δω στη γλόη του Απρίλη
 κι οι πατούσες των ποδιών σου
 τ'άστρα να τα φασκελώνεις.

Και τ'αυτιά να μου χαϊδεύεις
 με τα μέσα αστράγαλά σου,
 και τ'ασπράδι της ματιάς σου.
 Μέχρι τ'άστρα μ'ανεβάζεις.

Πώς μ'αρέσει, πώς μ'αρέσει
 με μια βάρκα με κουπί,
 και στου φεγγαριού το δρόμο
 ν'ακουμπάς στην κουπαστή.

Μοναχοί μας να'μαστε,
 προσευχές να κάνουμε
 σε Νηρέα και Πρωτέα,
 να περνάμε πάντα ωραία.

Σε ζαβώνω όποτε θέλω
 κι όλο κάνεις πως δε θέλεις.
 Κι αν ρωτάω τι σου κάνω
 όπως θέλεις να μ'αρέσεις.

Μέρα, βράδυ, μεσημέρι
 συνεβρέθημεν στη βάρκα.
 Όρθιοι, καμπουριαστοί,
 πιασμένοι οι δυο απ'την κουπαστή.

Προς τη θάλασσα είχες γύρει
 και μου είπες πως πεινάς.
 Δε χάνω καιρό κι εγώ
 και στη θάλασσα βουτώ.

Σού'φερα κάνα δυο καβούρια
 και αυγά απ'αχινό,
 καμιά δεκαριά κυδώνια
 για να δεις πώς σ'αγαπώ.

Πότε πρύμη πότε πλώρη
συνηθίζουμε πολλάκις,
μπας και πιάσουμε την κόρη
στα στερνά να μας κοιτάει.

Κι όπως λέει κι ο γιατρός μου:
«Μη φοβάσαι, από πεθαμό δεν πας,
μόνο στης θάλασσας τον πάτο.
Μα παράδεισο θα πας.»

Γενάρη του 2000, στον Άγιο τον Καρτέρη μας.

27. ΣΤΑΦΥΛΟΔΙΟΝΥΣΙΑ

Τ'αμπέλια μας τρυγήσαμε
όλοι οι νοικοκυραίοι.
Κοφίνια αντρίκεια γιοματά
φορτώναμε στα αλόγατα.

Μια και δυο για το λινάρι,
μούστο για το γιοματάρι,
νιες και νιοι στο πατητήρι
κι οι ματιές μας πανηγύρι.

Κοκκίνισαν οι αστραγάλοι
από τ'άγιο κοκκινέλι,
και του Πάνα το συρτάκι
μέλωσε σα πετιμεζάκι.

Κι οι νιες μας όλες σα μαινάδες
απ'τις μυρουδιές του μούστου,
και οι νέοι μας σαν Πάνες
συλλογιόνταν Κιθαιρώνες.

*Ανάμεσα στις δυο σπηλιές στον Άγιο τον Φανούρη,
το 1999 τον Τρυγητή.*

28. Ο ΠΗΤ Ο ΡΑΝΤΟΣ

Μια ιστορία θα σας πω
μισό πεζά και μισό καβαλάρικα
όπου το συνηθίζω,
κι ό,τι εμένα συγκινεί
αρέσει και σε άλλους.

Καθόμαστε τρεις-τέσσερις
στου Άμπου την ταβέρνα,
κι η Γιώτα μάς έφτιαξε μεζέ
όπως εκείνη ξέρει.

Γιατί είχα πάει χασαπαριό
και πήρα δυο τζιέρια,
και τα'φτιαξέ μας αγνιστά,
κι ήτανε ο κρασομεζές
για μας τους μερακλήδες.

Κι ήρθε μια πενηντάρα νια,
και γέρος μα μαλλιάγγουρας
με μούσι και κοτσίδα,
μ'αμερικάνικη λαλιά.

Αρχίνισε και ρώταγε
αν είναι δω τα Δίδυμα
κι αν ειν'το Λουκα'ί'τι.
Κι ό,τι κατάγεται από δω,
κι ήτανε Πέτρος Σαράντος.
Μα ο Πητ,πού'ταν πατέρας του,
εκείνος το πετσόκοψε.
Το'κανε σκέτο Πητ Ράντος.

Κι έκατσαν στην παρέα μας,
κι ερχόνταν τα μισόκιλα
κι έρχονταν κι οι κανάτες,
κι ήπιαμε τάσια γιοματά
έξι-εφτά οκάδες.
Και'μπλέξαν τ'αρβανίτικα
με τα αμερικάνικα.

Μα δεν κατάλαβα ποτέ:
Αντί να το χαρούμε,
ο Άμπος έκλαιγε κι αυτός,
μα έκλαιγε κι ο γέρος.

Κι έκλαιγε και η κόρη του,
και τότε κλαίγαμε κι εμείς
χωρίς να ξέρουμε γιατί.
Κι ο Άμπος μάς μετέφραζε
ποιος είναι και τι θέλει.
Το Εικοσιδυο γεννήθηκε
δίπλα στου τραίνου τις γραμμές,
σ'ένα μικρό καλύβι.

Μα είχε κι άλλο αδελφό
κι ήτανε μ'άλλη μάνα.
Μα,ινδιάννα και αυτή.
Και όμως έφυγε ανύπαντρος
το 1927,γιατί φίδι τον δάγκωσε
κει στις γραμμές του τραίνου.
Γιατί εκεί δουλεύανε τότε
οι μετανάστες πού'φυγαν
απ'το Δίδυμο το 905.

Μα ο πρωτογιός του ίδιου Πητ
πέντε παιδιά τού έκανε
και όλα Πητ τα είπε.
Γι'αυτό και δω στα Δίδυμα
οι Πετροσαρανταίοι
πάντα μάς περισσεύανε.

Μα ο Πέτρος του δικού μας Πητ,
πριν ν'αποθάνει,πρόλαβε
την ώρα που τ'αγκάλιασε,
στ'αυτί τού εψιθύρισε
«Πιτάκο,άκουσε καλά.
Σα μεγαλώσεις πάγαινε
σ'ένα χωριό,στα Δίδυμα,
πού'ναι το Λουκα'ί'τι,
στο στανοτόπι το παλιό.

Και χόμα πάρε απ'αυτό
και ρίχτο στο μνημούρι μου
για ν'αλαφρώσει λίγο.
Κι αφού φιλοξενήσαμε
τον Πητ και την Πετρούλα,

τ'άλλο πρωί κινήσαμε
να πάμε Λουκα'ί'τι.
Περάσαμε κι απ'τον Κοσμά
που φέτος κατοστάρησε.
Ρωτήσαμε αν ήξερε
ή αν τον είχε ακούσει,
κάνα Πέτρο Σαράντο
που πήγε στην Αμέρικα το 905.

«Τρεις Πέτρηδες Σαράντηδες
εφύγανε του Πέντε,
μα γω τότε γεννήθηκα.
Μ'από παλιά το άκουσα
πως ένας Πέτρος απ' αυτούς
πα στο καράβι αρρώστησε.
Τον πέταξαν στη θάλασσα
και έφυγε και πάει.

Μα είχε και μικρό αδελφό,
μα δεν τον 'λέγαν Πέτρο.
Και πήρε κείνος τα χαρτιά
του Πέτρου τ'αδελφού του.
.....Σαράντο κυνηγώ
πού'ναι στο Λουκα'ί'τι.

Πήγαμε και τον βρήκαμε
και σα μας είδε χάρηκε.
Στην αδελφή του πήγαμε
και σα μας είδε εχάρη.

Μα και τον γέρο φίλησε
κι ανέβηκε σ'ένα σκαμνί
σε στέφανα να φτάσει,
και στο εικονοστάσι.

Και μέσα από τα στέφανα,
πίσω απ'το εικονοστάσι,
φωτογραφία βρήκε κει,
παλιά,κιτρινισμένα.

Κι ως είδε ο γερομαλλιάς
αυτός με την κοτσίδα,
σα γερολύκος ούρλιαξε
κι έπεσε τέζα κάτω.

Με ξύδι τον εδρόσισε
 η πρώτη του ξαδέλφη,
 κι η φάτσα του πατέρα του
 τού'φανη πως εχάρη.
 Μα και η ίδια η Παναγιά
 πάνου στο εικονοστάσι
 ξανάδανε πως δάκρυσε.
 Μου το'πε ο μπαρμπα-Τάσος.

Την άλλη μέρα το πρωί
 γραμμή στο στανοτόπι.
 Και'σκυβε κάτω κι έσκαβε
 με δάχτυλα και νύχια,
 κι είδα σκηνή αλλόφρονη:
 Τις κάλτσες του να βγάζει.
 Τις δυο του κάλτσες γιόμισε
 με γη απ'το στανοτόπι.
 Κι έτσι το τάμα γένηκε,
 έστω αργά,μα γένηκε.
 Κι έτσι θα πάει δυο κάλτσες
 χώμα στο μνήμα του πατέρα του,
 κάτω στην Ουάλα Ουάλα.

Αυτήν την ιστορία την έζησα
 από πάρα πολύ κοντά,κι αυτό
 που διαπίστωσα είναι πως πανταχού
 οι έλληνες έχουμε την Ιθάκη μας.

Κι αν μεγάλη η Διαδρομή,
 κι αν ειν' μεγάλη η προσμονή,
 στο τέλος σαν τον ελέφαντα
 γυρνάμε στην Ιθάκη μας...

*Χριστούγεννα στο χάραμα, στον Αη-Φανούρη,στην σπηλιά.
 Έμαθα κι απ'τον Άμπο πως ο γέρος φέτος πόθανε.
 Έλαβε το μαντάτο απ'την Πετρούλα την κόρη του.*

29. Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ Η ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Το πιο μικρό παιδί
που είχε ο καλός παππούς
ήτανε η Αγγελική,
κι αγγελική η μορφή της.

Κι ήταν χρηστές οι πράξεις της
και θα τις αραδιάσω,
μα πρώτα απ'όλα θα σας πω
πόσα παιδάκια γέννησε.

Το πρώτο αγόρι πού'κανε
έζησε πέντε μέρες.
Μα ξαναμένει με μπελά,
μα τα'κανε μπινιάρια.

Μα και αυτά τα έχασε
προτού να σαραντήσει.
Κι η μήτρα της ξανασπόριασε,
μα τώρα κάνει τρία.

Κι είπε ο μεγάλος ο γιατρός:
«Βρακώστε την Αγγελική,
και μπας και σταματήσει,
γιά δεν έχει σταματημό.»

Και μόνο η μία έζησε,
και τήνε είπαμε Λενιώ.
Και έξι χρόνια έζησε
κι ήμαστε ίσια με αυτή.
Κι ήτανε τόσο όμορφη!
Μα έφυγε και πάει.
Μα κει,στην πρώτη κατοχή,
μας έκανε την Αργυρή.
Και πήγαν και την βάφτισαν
κάτου στο μοναστήρι,

γι'αυτό την είπαν Αργυρή.
Κι έμεινε φέτος μοναχή,
γιατί εφέτος χήρεψε.
Έχει και η ξαδέλφη μου
μια κόρη και δυο γιους.
Μα'γω τον ένα αγαπώ
που τότε λεν Αντώνη,

γιατί ο χαρακτήρας του
μοιάζει πολύ της θειάς μου,
που την αγάπαγα πολύ,
πιότερο κι απ' τη μάνα μου.
Ποτέ δεν την ξεχώρισα
τη θειά μου απ' τη μανούλα.
Μα ποιόνε δεν ετάϊσε;

Τα δύσκολα τα χρόνια
και μένα και τα' αδέρφια μου
που ορφανέψαμε μικρά
κάτου από την ποδιά κουβάλαγε
καρβέλια και τζιέρια
Τάϊζε κι άλλα ορφανά
κι όποιον είχε ανάγκη
κρυφά από τον άντρα της
που είταν πολύ γρουσουζής

Κι όταν θυμάμαι μια φορά
πούχε αρρωστήσει οάντρας της
κ' ήτανε στο Λευκό Σταυρό
σε μια καρέκλα κάθησε
τριάντα πέντε μέρες.
Μα όταν γέρασε πολύ
κι αιμοκαθάρσεις έκανε
και έτρεχα και την έβλεπα
και την εφύλαγα συχνά
κι ήτανε κατακόκκινη
και πάντα ιδρωμένη
κι έβριζε και βλαστήμαγε

Τι έχει ο Θεός με μένανε
τι με κρατάει για παιδεμό;
πιάνω τα ενενήντα
Και τον ξανάπε κερατά
και μούπε με χαμόγελο
μα δεν του χρειαζόταν;

*Το 2005 στην Δάφνη
ΜητροΛιούλιος Κοτσοβός*

30. ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑ

Χίλιες μερούλες περπατώ
παπά να βρω πνευματικό
μπας και με ξομολογήσει
αν μπορεί να μου σχωρέσει.

Του δίνω αμπέλια ατρύγητα
κι ακίνητα στ' Ανάπλι
και ελαιώνα αμάζωχτο
Δίδυμα και Σαλάντι

Και έμαθα πως στο Κρανίδι
είναι ένας παπα-κόλιας
κι όπου όλους τους σχωράει
φτάνει να του πεις αλήθεια

Και εγώ ξομολογήθηκα
και τούπα τι έχω κάνει
και πως πολύ αγάπησα
μες την ζωή μου όλη

Μα τι μου λες ρε τέκνο μου
αμάρτημά 'ναι ν' αγαπάς;
δεν τόπε κι ο Χριστούλης μας

Άνθρωποι, άνθρωποι καλοί
Αλλήλους αγαπάτε

Μα εγώ αγαπούσα όμορφες
Νταρντάνες παντρεμένες
Και ζωντοχήρες γαλανές
Μελαχροινές και ρούσες

Άκουσε τέκνο μου καλό
Την σάρκα σου αφουγκράστηκες
Κι έκανες ό,τι σούπε

Αν δεν αφουγκραζόσουνε
της Σάρκας μας το Πάθος
δεν θ' αγαπιόμαστε ποτέ
κι ούτε παιδιά θα κάναμε

Κι αυτό δεν τόπε κι ο Χριστός
Γαμεύεστε Πληθύνεσθαι
και κόσμο κυριεύστε
τόπε και σ' όλο τον ντουνιά
Χλωρίδα και Πανίδα
μη μείνει στέρφα αγκαλιά

Μα,μ' άντρα και πολλά παιδιά,
κι αρνιά στα ρωγοβύζια.

Όμορφα μού τ'αράδιασες,
που μ'άρεσαν και μένα.
Μέσα και γω απ'τα ράσα μου
οστά και σάρκα έχω.
Κι οι πιθυμιές είναι πολλές
κι εύκολα δεν νικιόνται.
Κι ήσαν φορές στα νιάτα μου
που η παπαδιά δε μού'φτανε
και κρυφογλυκοκοίταγα
κάνα διαολοθήλυκο.
Κι ήταν μεγάλος πειρασμός,
τα ράσα μου δραγάτης,
και δεν τα πρόδωσα ποτέ
τα ράσα που φοράω.
Και γω πολύ τον πίστεψα,
γι'αυτό τον σέβομαι πολύ,
όπως κι αυτός τα ράσα.
Μα οι θεοπαίχτες είναι πολλοί
κι οι ρασοφόροι αρκετοί,
άξεστοι κι άχρηστοι μαζί.

Το 2010 στο Σαλάντι.

31. ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΥ Η ΙΘΑΚΗ

Είμαι από μια επαρχία
που την λεν'Ερμιονίδα,
κι είναι πρώτη στην Ελλάδα
σ'ανομβρία,ξηρασία.

Το χωριό μου το δικό μου
έχ'όνομα παλιό.
Τ'αναφέρει ο Πausανίας
από το παλιόν αυτό καιρό.
Πρωτοχώρι από παλιά
ήτανε η Ερμιόνη,
κι όταν ήρθαν οι ρωμαίοι
μας την είπανε καστρί.

Το Κρανίδι δεν υπήρχε.
Κάποια Μάσιτος υπήρχε,
κι όπου τώρα είναι πνιγμένη
μέσα στον Αργολικό.

Την Αλία,το λιμάνι,
πού ν'κοντά στο Πορτοχέλι,
κι όπου σφάζανε και κάψαν
κείνοι οι παλιοαργεΐτες,
τ'άφησε κι αυτό γραμμένο
ο τρανός μας Θουκυδίδης.

Κι όταν πήγαινα σκολείο,
με μια σάκα και βιβλίο,
είχα πλάκα και κοντύλι,
και σφεντόνα για κυνήγι.

Κι «εν Διδύμοις» έγγραφα
πάντα στα τετράδιά μου,
να'χω στίγμα στα γραφτά μου
και στα ανορθόγραφα μου.

Είναι τα «Δίδυμα» λοιπόν
η δική μου η Ιθάκη,
κι όπου μ'έδιωξε έφηβο
μέσα απ'την αγκαλιά της.

Γι'αυτό,τότε που δούλευα
πέρα στα εφτανήσια,

πήγα Ζάκυνθο,Ληξούρι,
και Λευκάδα κι Άγια Μαύρα.

Στην Ιθάκη δεν επήγα.
Της εκράταγα γινάτι.
Την ποθούσα;Τη μισούσα;
Γι'αποκούμπι την κρατούσα.

Κι από το 1953
πού'φυγα απ'την αγκαλιά της,
στην Ιθάκη μου ξανάρθα
κάπου εκεί στο δυο χιλιάδες.

Κι έκατσα να την χορτάσω
τη γλυκιά μου την Ιθάκη
κάπου εφτά-οχτώ χρονάκια,
μα με πρόδωσε η καρδιά μου.

Κι από τότε μέχρι τώρα
πάω κι έρχομαι συχνά.
Πότε στην Ιθάκη μένω,
που μ'αρέσει πιο πολύ,
πότε έρχομαι στη χοάνη,
την Αθήνα τη μεγάλη,
για του ντόκτωρ την ανάγκη.
Πότε στο ΚΑΠΗ στη Δάφνη
που τους έχω όλους τρελάνει,
πότε κλέβω λεμονάκια
σ'όλο δω το Κατσιπόδι.
Και με βλέπουν με την κλίτσα
και με βρίζουνε «τσοπάνη».

Με την άδεια του δημάρχου
όπου βλέπω λεμονίτσα
στους πεζόδρομους της Δάφνης,
είμ'ο πρώτος που τρυγάω
λεμονάνθια,λεμονάκια.

Κι όταν πάω στην Ιθάκη,
τα Χριστούγεννα,το Πάσχα,
με ρωτάν οι συντοπίτες
«Πώς διαλέγεις τα γιορτάσια,
Πασχαλιές και Χριστουγέννια,
κι έρχεσαι και στο χωριό,
και στην εκκλησιά δεν πας;»
Κι απαντώ στους συντοπίτες:

«Με πειράζει το λιβάνι,
του παπά το θυμιατήρι,
το κεράκι τ'αναμμένο
κι ο παπάς που ζητουλίζει.»

*Από το 1999 στον Άγιο τον Καρτέρη
Τον Δεκαπενταύγουστο.*

32.Η ΜΙΡΑ Η ΚΑΚΟΜΟΙΡΑ (Σαν παραμύθι-Ακρίτας)

Ετούτα ‘ναι που θα σας πω
της φαντασίας μου γένημα,
μα μ’άρεσαν και τα’γραφα
σαν παραμύθι πού’γινε
στα βάθη του Μεσαίωνα.
Κι ήρθε κακό θανατερό
και πέθαιναν οι πληθυσμοί
σε όλη την Ευρώπη.
Αποδεκατίστη ο Μοριάς
κι η νότια Ελλάδα.
Και πέθαιναν οι άνθρωποι
κι η γη μας ερημώθη.

Κι ερήμωσε κι ο Ναχαγιές
κι η Τροιζηνία όλη.
Και ήρθε ‘νας λεβεντινός
που ήτανε ακρίτα γιος,
κι Αλέξη τότε λέγανε,
με βούλα τ’ αυτοκράτορα,
από τον πρώτο Κομνηνό,
και τα’χε όλα δικά του.
Κι ήταν ψηλός,κι ήταν ξανθός
κι ήταν γαλανομάτης.
Κι είχε δική του τη Βουρλιά
και όλη τη Μαλαβριά.
Περβόλια’χε στην Πελεή
κι αμπέλι είχε στο Αυγό,
που κλήματα έχει ακόμα.
Το Ράντο και τη Χόρζα.
Μπαξέδες είχε στη Λεσιά,
στη Ντάρα και στο Δαμαλά.
Κι είχε μουλάρια εκατό
και άλλες τόσες μούλες.
Και ζευγολάτες αρκετούς
τη γη να καματεύουν.
Τρεις πύργους είχε όμορφους
με φωτιστούς οντάδες.
Είχε και δέκα άλογα,
κι είχε και φαρδοκάπουλες
φοράδες με πουλάρια.

Κι είχε ‘να πύργο στο Αυγό,
εκεί πού ν’το πηγάδι.

Είχε και 'να στο Δίδυμο
όπου'ναι η Αγία Κυριακή.
Κι άλλο'να είχε στη Χόριζα
πού'ταν η μπαμπ-Σοφία.
Κι όλο καβάλα πήγαινε,
χαρές και πανηγύρια.
Και στα παζάρια έτρεχε
με το φεσάκι του στραβά.
Αλόγατα παζάρευε,
ντορήδες και ψαρήδες.
Και πήγε και παντρεύτηκε
και πήρε κι άλλη προίκα.
Πήρε στ'Ανάπλι αρχοντικά,
στην Ύδρα ιστιοφόρα,
που παν ταξίδια μακρινά:
Άσπρη και Μαύρη Θάλασσα,
Οντέσσα και Μαρσίλια.
Και τού'κανε και πέντε γιους.
Μ'αυτός καβάλα πήγαινε,
χαρές και πανηγύρια.
Κι οι νιες αυτής της εποχής
αφήναν μάντρες ανοιχτές
κι οντάδες λυχνοφώτιστους.
Κι όπου είδε μάντρα έμπαινε.
Ξημέρωνε σ'οντάδες,
κι άλλες θρησκείες ήρθανε
κι αλλάξαν τα ζακόνια.
Κι ήρθαν προφήτες του Ισλάμ,
πλακώσαν κι ιουδαίοι.
Μαυροφορέσαν οι ιερείς,
γίναν και δεσποτάδες.
Και τρέχαν όλοι πίσω του
κι αντίδωρο τού δίναν.
Και πήγε ως τον Δαμαλά,
πού'ναι η παλιά Τροιζήνα.
Γνώρισε και μια κοπελιά,
της έδωσε γαρύφαλλο,
κι αυτή φιλί τού έδωσε.
Και στ'άλογό του ανέβηκε
και'κατσε στα καπούλια.
Και τ'άλογό του κάλπασε
σα γέρακας τρεχάλα.
Κι όπως ο Δίας μια φορά,
αυτός ο κοσμοσείστης,
π'απήγαγε τον νόθο γιο
του Πρίαμου,αυτόν τον Γανυμήδη.

Μα ο δικός μας Αλέξιος
στον πύργο του στη Χόριζα
επήγε και το πρωί στο χάραμα.
Της χάρισε κι ένα ντορή
και πάει στον Δαμαλά διπλή.
Εσπόριασε κι η μήτρα της
και το'μαθε ο Αλέξης.
Της στέλνει γράμμα και γραφή
αν είναι δράκος Αλέξη να το πει,
κι αν είναι τσούπρα, Μίρα.
Τσούπρα γλυκούλα του'κανε
κι ευτύς την είπε Μίρα.
Κι έλεγε η βαριόμοιρη
πού'μοιασε του Αλέξη.
Κι ως και μια μπλάβη ελιά
πού'χε στο στήθος του ζερβά,
κι αυτό το κληρονόμησε
στ'αριστερό βυζί της.
Και πήγε, το παράτησε
σε μια δική της αδελφή
στα Μέθαινα στην πόλη.
Κι αυτή πήγε καλόγρια
σ'ένα νησί, στην Κούλουρη,
πού'ναι η Φανερωμένη.
Και τρέχει ο Αλέξης ταχτικά
και πήγαινε στα Μέθαινα,
και την εγιόμιζε φλουριά
κι έλεγε και καμάρωνε:
«Δεν έχω μόνο πέντε γιους,
κι έχω και κόρη ζηλευτή
και που μου έμοιασε πολύ.
Κι αφήνει γράμμα και γραφή
πριν φύγει και ξενιτευτεί,
και το'βαλε στα στέφανα
δίπλα από τις εικονες:
«Μην το αγγίξεις, μην το δεις,
κι ούτε να το διαβάσεις.
Εγώ πάω στον πόλεμο,
πάω ακρίτας να γενώ
στον Τίγρη, στη Μπαγδάτη.
Μα αν αργέψω για να'ρθω
και μάθεις πως σκοτώθηκα
πάρε το γράμμα, τη γραφή
πού'ναι στα στέφανά μας.
Και ό,τι έχω εκεί γραφτό

να το'χεις σαν το φυλαχτό,
και όρκο να μου κάνεις
και να με συγχωρέσεις.

Και κείνη τού τ'ορκίστηκε
κι αμέσως τον συγχώρεσε,
κι ήρθε πουλάκι κι έφερε
λυπητερό μαντάτο.
Αλλόθρησκοι πατήσανε
τα άγια χώματά μας.
Πισώπλατα τον κοντάρεψαν
πάνω στο άλογό του,
πήραν και το κουφάρι του
σκυλιά και τον εφάγαν.
Μα πρόλαβε ένας αϊτός
που πήρε το κεφάλι του
και πήγε στο χωριό του.
Και πήγε και τ'απόθεσε
στου Χαραμού το χάσμα,
πού'ναι κοντά στην Τσουκαλιά,
μα πιο κοντά στις Ντάρδες.
Και πήρε σκάλα κι έστησε
να φτάσει εικονοστάσι.
Κι ανέβηκε δέκα σκαλιά
να φτάσει εικονοστάσι.
Κι όπου'ναι και τα στέφανα.
Και πήρε την επιστολή,
του κύρη της τη διαταγή
σαν του Θεού την εντολή,
κι είπε θα την τηρήσει.
Διάβασε κι όλη τη γραφή
κι έμαθε για κόρη γαλανή.
Κι έκανε και λογαριασμό
πως θα'ναι στα δεκαοχτώ,
και πως την λένε Μίρα.
Κι ο πρωτογιός, ο Αλέξιος,
είναι εικοσιδύο.
Και αγαπάει αρχοντοιά
στην πόλη των Μεθάνων,
μα δεν τον ρώτησε ποτέ
τίνος και πώς τη λένε.
Βιάζεται να την παντρευτεί,
στην Ύδρα να στεφανωθεί
με ίδιο τον δεσπότη.
Γιατί είναι δόξα και τιμή
αυτός ν'αλλάξει στέφανα

σε γάμους δοξασμένους.
 Μ' «αρρώστησε» η Αλέξαινα
 και δεν πήγε στους γάμους.
 Φίδια κακά τη ζώσανε
 μήπως τη λέγαν Μίρα.

Κι ήρθε την Τρίτη το πρωί
 γαλέρα στο Σαλάντι,
 ωραία, αλαφροτάξιδη,
 με κάτασπρο πανάκι.
 Κι όπως ερχόταν σιγανά
 Μπροστά στον Αη-Καρτέρη,
 η ρήγισσα τούς καρτέραγε
 μ' ολάνοιχτη αγκάλη.
 Κι ακούει τον Αλέξιο
 πού λεγε «Έλα μου γλυκιά
 κι αγαπημένη Μίρα».
 Κι η ρήγισσα αλλοφρόνησε
 κι η ρήγισσα ετρελάθη.
 Και έφυγε ουρλιάζοντας,
 για τα βουνά τραβάει.
 Κι ο Αλέξανδρος απόρησε
 κι η Μίρα αναρωτιέται.
 Και είπαν κι οι δυο μαζί
 πως θα'ναι απ'τη χαρά της.
 Μ' αυτή για φίδια έψαχνε,
 για έχιδνες κι αστρίτες.
 Και 'να ταγάρι γιόμισε
 και πάει να τηγανίσει,
 να φάει αυτή κι η νύφη της,
 κι οι δυο για να αποθάνουν.
 Κι ήρθαν όλοι τ' απόγιομα
 στο Δίδυμο να φάνε.
 Κι έδιωξε τον Αλέξαντρο
 κι όλους τους καλεσμένους.
 Και πήγαν όλοι για τ' Αυγό,
 και τα παιδιά της όλα,
 γιατί εκαυγαδίζανε
 με τους αλωνιστάδες
 στη μοιρασιά του βίου τους.
 Και μείναν μόνες τους οι δυο,
 η πεθερά κι η νύφη.
 Και λέει στη νύφη η πεθερά:
 «Χελάκια ετηγάνισα
 να φάμε, να χαρούμε.»
 Κι έβαλε οχιές στο πιάτο της,

στη νύφη της αστρίτες.
 Και'φάγαν και απόφαγαν
 κι αμέσως 'γκαλιαστήκαν.
 Κι έγδυσε τη μασχάλη της
 κι εφάνη κι η ελίτσα
 πού'χε στ'αριστερό βυζί.

Και τη σφιχταγκάλιασε,
 κι έκλεισε τα ματάκια της
 κι απόθαναν κι οι δύο.
 Κι η Μίρα η κακομοίρα μας
 δεν το'μαθε ποτέ της
 πως πήγε με τον αδελφό
 και σπόριασε τη μήτρα της
 με τ'αδελφού τον σπόρο.
 Την άλλη τις εθάψανε
 μαζί στον ίδιο τάφο,
 και θάφτηκε το μυστικό.
 Το πήρε η ρήγισσα μαζί
 και μόνο εγώ το ξέρω.
 Κι έκτοτε οι επίλοιποι
 επέρασαν όλοι καλά
 Και ήμουν κι εγώ εκεί,
 κι αλήθεια σάς το λέω:
 Και φέτος θα πάω να ξαναμπώ
 στου Χαραμού το χάσμα.
 Γιατί είχα μπει και πρόπερσι,
 και είδα νεκροκεφαλές
 μαζί και μ'άλλα κόκκαλα.
 Μα μια νεκροκεφαλή
 ήτανε μόνη κι ορφανή.
 Κι ήταν και σκέλεθρο αϊτού
 δίπλα σ'αυτή την κεφαλή.
 Κι είχε και στο μεσόφρυδο
 μια στρογγυλή τρυπούλα.

Μια βδομάδα μού'φαγε
 ώσπου να το τελέψω.
 Κάθε πρωί στο χάραμα
 στον αη-Φανούρη πάγαινα
 για κάνα δύο ώρες.

Κι ως είδα πως δεν τέλειωνα
 άλλαξα 'ρημοκλήσι.
 Σ'άγια-Μαρίνα έφτανα

μήπως κι αυτή βοηθήσει.
Κι έβαλε το χεράκι της
και τέλεψε ο «Αλέξης».

Αλωνάρης του 2011.
Καλούτσικα είμαι φέτος
και ευελπιστώ και ελπίζω
και να ξεχειμωνιάσω.

Κι άλλα τραγούδια θα σας πω
γιατί ξανανανίβω
και όσο ζω θα ζω καλά,
με περισσή απλοχεριά.
και τη μιζέρια δεν τη μπορώ
πριν να σας χαιρετίσω.

33. ΠΑΝΟΥ ΣΤΑ ΡΕΔΙΑ ΤΟΥ ΖΥΓΟΥ

Πήρα ταγάρι υφαντό,
ζεστό ψωμάκι ζυμωτό
και ‘να κρεμμύδι στουμπιχτό
και χούφτα με λιοκόκκια.

Γιόμισα κι ένα ασκόπουλο
νερό απ’το Κατεργάρι.
Και τράβηξα για το Ζυγό,
για να’βρω το κοπάδι.

Κι ακώ τα τσοκοκούδουνα
πάνου ψηλά στα ρέδια,
κι όπου ν’τα στερφογάλαρα
κουδουνο κεσεμάτα.

Ποιος είδε και δε ζήλεψε
το ζηλευτό κοπάδι;
Ποιος άκουσε ήχο ταιριαστό
ζήνταρο κουδουνάτο;

Πάνω σερέτης σαλαγάει
και αντηχούν οι γκράβες.
Τ’ακούει κι ο γερο-Τόφιλας
και ζήλεψε και κείνος.

Φωνή’βαλε στον ντερβετζή,
κι ακούστηκε και στο κονί.
Κι ο Λετσο-Κάργας τ’άκουσε
και τη νταρβίρα πήρε.
Νταρβίραγε, τραγούδαγε,
βγήκε ο ήλιος κόκκινος
και το φεγγάρι μαύρο.
Τ’άκουσε κι ένας κότσυφας
κι αρχίνισε κι εκείνος.
Τ’ακούσανε κι οι πέρδικες
κι αρχίνισαν να λαλάνε.
Ξυπνάει κι η φύση η σοφή
και πήρε τα κρουστά της.

Και άστραψε και βρόντηξε
και δρόσισε η χλωρίδα.
Κι ουράνιο τόξο φάνηκε
και σμίγει τα βουνά μας.

Και έσμιξε το Κέλμπεσι
 με το Μεγαλοβούνι.
 Ξαστέρωσε και ο ουρανός,
 και τα βουνά ολόγυρα
 πετάξαν τα σκουφιά τους.
 Κι ανοίξαν φέτος πιο νωρίς,
 ξεμύτισε ροϊδάμι.
 Και τρων οι γκιόσες τον ανθό
 κι οι ντρένιες το ροϊδάμι.
 Κι αβγάτισαν τα γάλατα
 και τα γαλάρια αρμέγονται.
 Κι όλες μας οι πρωτόγενναι
 βυζαίνουν τα μπινιάρια.

Και οι καρδάρες αδειάζουνε,
 γιομίσαν τα λεβέτια.
 Κι ανάβουνε τρανές φωτιές
 για να τυροκομίσουν.

Κι απά στις φούρκες κρέμονται
 αμέτρητες τσαντίλες,
 με νόστιμο τυρόβολο
 και αχνιστές μυτζήθρες.

Και μια μουχρούτα γιοματή
 μου'δώσαν κουρμράτα
 και έφαγα και χόρτασα
 φα'ί' για μια βδομάδα.

*Μια νύχτα του χειμώνα του 2012 στη Δάφνη,Μοριά 14,
 παραμονές Χριστούγεννα, Χιονοδρομιώνα 18,ημέρα Τρίτη.
 Αύριο πάω για την Ιθάκη μου,πάω για το μνημόσυνο του
 μικρότερού μου αδελφού, του Θοδωρή,που κλείνει χρόνο φέτος.*

34. Ο ΘΕΙΟΣ ΜΟΥ Ο ΠΑΝΟΣ Ο ΣΕΡΕΤΗΣ

Είχα ‘να μπάριπα μου καλό
πού’χα ξεχωρισμένο.
Κι ήταν θυμόσοφος τρανός,
μιλούσε με τ’αστέρια.

Της μάνας μου ήταν αδελφός
και γω τον αγαπούσα.
Ίσως που τού’μοιαζα πολύ
κι όλο τον τραγουδούσα.

Σκολειό δεν είχε πάει ποτέ,
με πλάκα και κοντύλι.
Μούτε και σ’έρημη εκκλησιά
ν’ανάψει ένα καντήλι.

Με τους αϊτούς εμίλαγε
και του βουνού τα ζούδια.
Με κότσυφους και πέρδικες
που τού’μαθαν τραγούδια.

Και είχε γεννηθεί βοσκός.
Μα φέτος έφυγε νωρίς.
Μου το παν στο τηλέφωνο,
μια πρώτη μου ξαδέλφη.

Κι έβρεχε σήμερα και χτες
και πήραμε τη Μερσεντές,
ταξί του αδελφού μου,
και τρέχαμε να φτάσουμε
πριχού κι απ’την κηδεία.
Την ώρα που εφτάναμε
έμπαινε κιόλας η πομπή
στο κοιμητήρι μέσα.
Κι έτρεξα και πρωτόμπηκα
στον τάφο τ’ανοιγμένο.
Την ώρα που κατέβασαν
την κάσα μες στο λάκκο,
τράβηξα το καπάκι της
κι άνοιξα και τον είδα.
Κι έσκυψα και τον φίλησα
ανάμεσα στα μάτια.
Μα κι η βροχή σταμάτησε
γιατί τον αγαπούσε.

Κι ένας παπάς ξενόφερτος
 μού'πε πως δε σεβάστηκα
 το θάνατο του θειού μου.
 Και τού'πα τότε και εγώ
 πως δε σεβάστηκε αυτός
 τα ράσα που φοράει.
 Κι αυτός με είπε άθεο,
 και τού'πα τότε εγώ ξανά
 πως είναι θεομπαίχτης.

Και από τότε και μετά
 δε μου ματαμίλησε ποτέ.
 Και πήρε και τη σύνταξη
 και πάει 'πο κει που ήρθε.

Τι κι αν πρωτόρθε αστεγος.
 Με τρία σπίτια έφυγε.

Μα με το μπάρμπα μου αυτό
 κι άλλα θενά αραδιάσω,
 για τις σοφές τις συμβουλές
 πού'χω και δασκαλεύω.

Τότε που απολύθηκα
 από το φανταρλίκι,
 πήγα Σαλάντι στο μαντρί
 κρυφά απ'τα παιδιά του,
 μού'δωσε χαρτζιλίκι.
 Κι ήτανε βαρυχειμωνιά,
 κι είπα στο μπάρμπα μου ξανά:
 «Θα πάω για τον αη-Λια.»

«Πάρε ένα ράσο και καμπά
 και πάνε πα στον αη-Λια.
 Μα αν χιονίσει οληνυχτίς
 κοιμήσου πα σε πατουλιά.»

Κι ανέβηκα πα στο βουνό
 εκεί κατά το δειλινό
 και μάζωξα ξύλα πολλά
 και βένια για προσάναμμα.

Κι είχα και κοκκινόπετρες
 Και ίσκα στο ταγάρι,
 κι άναψα τρανή φωτιά
 και πάω για τ'Αγνάντι.

Και είδα βάρκες στο γιαλό,
 κι είδα και ζευγολάτες.

Κι άλλοι τη γη να οργώνουνε,
 κι άλλοι σε γιδοστράτες.
 κι είδα και προβατάρηδες
 σε λασπουριάς κονάκια.
 Κι είδα και γιδοκόπαδα
 κεσέμο κουδουνάτα.

Γι' αυτό κι ο μπάρμπας μου ο καλός
 πάντα γιδιάρης ήτανε.
 Κι όταν αυτός σαλάγαγε,
 ως το Κρανίδι ακούγανε.

Και πάω πάλι για αη-Λια,
 που θα'χει κάτσει κι η φωτιά,
 να καψαλίσω και ψωμί,
 να φάω και λιοκόκκια.

Κι ένα γεράκι σπαθανό
 ράμφισε μια μπεκάτσα,
 κι έπεσε τέζα δίπλα μου
 κι έσκυψα και την πήρα.

Κι αμέσως την εμάδησα
 και'βαλα να την ψήσω
 και μού'ρθε συμβουλή παλιά
 που μού'χε πει ο θειός μου.

Βάλε τ'αυτί στη μάνα γη
 κι άκουσε τι θα σου πει.
 Και'βαλα αυτί στη μάνα γη
 μετά'πο ολόνουχτη βροχή.

Και άκουσα βουή βουβή
 να βγαίνει απ'τη μάνα γη,
 λες και κοιλοπονάει.
 Και φύτρο εξεμύτισε
 κι ο θειός μου το 'πε θάμα.

Και άνθισε και κάρπισε
κι όλους εμάς θα μας ταΐσει.

Και πήγα μες στον αη-Λια
κι έστρωσα κάπα κι έκατσα.
Κι η φύση ξανανοιάστηκε,
με τάισε μεκάτσα.

Πόσο πολύ θα το'θελα
να φυτευτώ εδώ,
να βγαίνει όλες τις άνοιξεις
η ανάλαφρη ψυχή μου!

Σα γέρακας και σαν αϊτός
βουνίσσιος,σεργιανιάρης,
ν'ακώ του θειού μου σαλαγιά
από σερετοκόπαδα.

Από τα πιο πρώιμα νιάτα μου.
Στα σερετέικα μαντριά,
παρέα με το γιο του τον Γιωργή
που φέτος έφυγε κι αυτός
πριν πιάσει τα 80.

*Το φρεσκάρισα λίγο πάλι ψηλά στα μαντριά,
αναθυμόντας τα παλιά. Αύγουστος του 2012*

35. Σ'ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ ΚΑΜΙΝΟΤΟΠΙ - ΚΕΙΝΗ Η ΠΑΛΙΟΚΑΣΕΛΑ

Άνοιξα φέτος ξαφνικά
 μια παλιοκασέλα
 πού'χα σε φτωχοκάλυβο
 σε σκίντο στη μπουτσέλα.

Θυμόμουν πού'μουν άγουρος,
 κάπου στα δεκαπέντε.
 Κάψαμε μικροκάμινο,
 βγάλαμε καρβουνάκια.

Και'φυγα πρωί-πρωί
 και πήγα με τ'αμάξι μου
 μέχρι τα Προσιλείκα,
 και κει το ξεκαβάλησα.
 Κι έφτασα με την κλίτσα μου
 ψηλά στο καμινοτόπι.

Κι έριξα βλέφαρο να δω
 μέσα στο σκίνο το μουγκό.
 Κι ήτανε ξεχασμένη εκεί
 κείνη η ψαροκασέλα μου.(63 χρόνια)

Και το καπάκι άνοιξα
 και σα μνημούρι μύρισε,
 και γω σαν ιερόσυλος
 Στάθηκα σαστισμένος.

Μού'ρθανε παλιοθύμησες
 σα παλιομνημοσύνες,
 πού'ρθαν να με μαλώσουνε
 σαν παλιοερινύες.

Κι έβγαλα 'π'την κασέλα μου
 κάπα κιτρινισμένη,
 και μύριζε σα λείψανο,
 σάρκα μισολιωμένη.

Και παλιοχλαίνη αντίκρισα,
 κι όπως τη σιγοτράβηξα
 μέσα μου έμεινε η μισή.
 Κι έκατσα κάτω κι έκλαψα.

Μετά από λίγο τόλμησα
να δω τι άλλο έχει,
κι αντίκρισα δακρύζοντας
παλιά μου πανωβράκα.

Και ένιωσα σαν το φονιά
μπροστά στα θύματά του,
πού 'χε σκοτώσει αδέρφια του,
μαζί και γονικά του.

Βρήκα 'να παλιοτσέκουρο,
μαζί με κλαδευτήρι.
Και ένα παλιοδίκοπο
πού 'στηνα το καμίνι.

Και από τότε και μετά
στην πλάτη μου τα κουβαλώ,
σαν τα παλιά αμαρτήματα,
σαν τις παλιές αγάπες.

Κι όταν ψιλογερνάμε
και πλέον δε μποράμε,
μία-μία τις διαλέγουμε,
σα φυλαχτό κρατάμε.

*Παραμονή Χριστούγεννα το 2012,στην Άγια μας
την Κυριακή,καθόντας παραπέζουλα,χαζεύοντας
στο δείλι.*

36. ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΤΟ 1944

Η μέρα η σημερινή,
η πιο κακή μου θύμηση.
Γιατί σαν σήμερα,
κείνο το μαύρο Θεριστή,
την αποφράδα μέρα
της άγιας μας Τριάδας μας,
εδιάλεξαν να μας κάψουνε
οι Ούννοι το χωριό μας.

Μα βρέθηκε ο παπά-Άγγελος
σαν άλλος παπαργένης,
και σαν τον Παπαφλέσσα
δεν έβαλε αρματωσιές,
μούτε και καριοφίλι.

Τα πετραχείλια φόρεσε,
την αγιαστούρα πήρε,
και ας βάλει το χεράκι της
και η Αγία-Τριάδα.
Και το 'ταξε όλο το χωριό
να χτίσει όμορφο ναό
εδώ στο δρόμο προς το προ.

Γυναικομάνι αρκετό
κατέφθασε στον τόπο αυτό
καλούδια φορτωμένο,
να καλοπιάσει τον οχτρό
να μη χαλάσουν κι άλλους,
τι χάλασαν πριν καλομπούν στο χωριό.

Μα κι ένας πολυμήχανος,
ο Τζέκος ο Μιχάλης,
έτρεξε στο σπιτάκι του,
σε μια παλιοκασέλα,
βρήκε λευκό πουκάμισο,
το γαμπριάτικό του.

Το κάρφωσε σ' ένα ραβδί
και το 'κανε παντιέρα.
Τι κι αν εχτές του σκότωσαν
δυο του αδελφάκια.

Έκανε πέτρα την καρδιά
και πάει πρώτος στο στρατί
που ρχώνταν τα μιλιούνια.
Σα φίδι κατηφόριζε,
γυαλιστερή μαυρίλα,
των Βησιγόθων η ορδή.

Κι ας φάει το πρώτο βόλι.
Μα'γω τότε βρισκόμενα
στου Σαλαντιού το σπίτι.
Μού το'παν άλλοι χωριανοί
που ζουν ακόμα τώρα.

Πριν δοκιμάσουν,πριν να φαν
και πριν να πιουν ακόμα
εδίναν πρώτα σε εμάς,
κι αφού εσιγουρεύτηκαν
πως δεν εκινδυνεύαν,
έπεσαν όλοι στο φα'ί'
μα και στο πίομα 'πέσαν.

Κι όμως δεν μας εκάναν
Κάντανο,Δίστομο και Ανώγεια.

Βόηθησαν κι άλλοι στο σωσμό
κι η αγια-Τριάδα βόηθησε.
Μ'αυτοί που πολυθύμωσαν
δεν ήτανε οι Ούννοι,
μον'ήτανε ΈΛΛΗΝΕΣ,
εκείνοι οι δοσίλογοι
που ήτανε μαζί τους.

Αυτοί που λέει κι ο Βάρναλης
όμορφα και ταπεινά
πάνε με κείνους που νικάν.
Να το και 'μεις το τάμα μας,
νάτος και ο παπά-Άγγελος.
Μα λείπει ο πολυμήχανος
ο Τζέκος ο Μιχάλης,
για να χαρούν τα'γγόνια του
κι όλα τα αποσπόρια.

Ένα κομμάτι απ' αυτό
ειπώθηκε επετειακά
στην Αγία την Τριάδα μου.
Σε μερικούς δεν άρεσε,
κι ο λόγος που δεν άρεσε
Είναι που λέει αλήθειες,
κι αυτό ποτέ μη ξεχαστεί.
Δεν έχουμε να χωρίσουμε.

Στο μόνο που πάντα προσπαθώ:
Να μη ξύνω παλιές παλιοπληγές
γι' αδελφοσκοτωμένους.
Είμαστε λίγοι οι έλληνες,
κι ομόνοια προτείνω,
να ψάχνουμε να βρίσκουμε
ό,τι συμφωνάμε.

Ποτέ ξανά μη γίνει αυτό,
που έλληνας ντουφέκαγε
κάποιονε άλλονε έλληνα
στ'ωραίο το χωριό μας.

2013 Παραμονή Τριάδος.

37. ΤΑ ΔΕΙΛΙΝΑ ΠΑΡΑΜΙΛΩ

Στο λαβύρινθο της γκλάβας
μπαινοβγαίνει μούρλα σκέψη.
Πότε μού'ρχεται να κλάψω,
κι άλλες πάλι πώς μ'αρέσει!

Στ'αρβανίτικο κεφάλι
πάντα κρύβω'να ταγάρι.
Μέσα έχω κι ένα ακόνι,
να ακονάω να μου κόβει.

Κι όταν ξύνω το κεφάλι
όλο ψείρες κατεβάζει.
Κι αναβλύζει κάτι ιδέες
απ'τ'ασκί μες στο κεφάλι.

Πώς μ'αρέσει να τις βάζω
τις ιδέες να μαλώνουν!
Να γελάνε,κι ας ματώνουν!
Μα στο τέλος πάντα κλαίω.

*Αλωνάρης του 2012
στο πεζούλι της Αγια-Μαρίνας,
και κάποιας Τρίτης δειλινό.*

38. ΣΤΟ ΜΟΥΝΤΗ ΤΟΝ ΑΙΓΙΝΗΤΗ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΓΓΟ ΑΠ' Τ'ΑΓΙΟ ΣΩΣΤΗ

Στης Βουλιαγμένης το βουνό
που είναι πριν απ' το Λαιμό
ενός Ιμβριώτη μερακλή
και Ακαπούλκο το 'χε πει,

για ούζο πάγαινα συχνά
για αριάνι και για καπνιστά.
Είχε και μύδια γεμιστά
κι άλλα πολλά θαλασσινά.

Μόνο ζευγάρια πάγαιναν
στ' όμορφο Ακαπούλκο.
Κι είχε και διπλά κρεβάτια
στ' αποπάνου τα δωμάτια.

Για γκαρσόνι 'χε ματάκια
που τον έλεγαν Μουντή,
κι από βλεφαρίδης πρώτος
βρέθηκε στη φυλακή.

Του χρεώσαν οι χουνταίοι
πως εσκότωσε την Τσάπμαν,
κείνη τη δημοσιογράφο
κι όπου οι ίδιοι την εφάγαν.

Ήρθε κι ο πατέρας Τσάπμαν,
και δικαίως 'ποκαλύφθη
πως ο Μουντής μας ο ματάκιας
ήταν παντελώς αθώος.

Και παντρεύτηκε ο δόλιος
και'πιασε δουλειά στο δήμο,
κι από πρώτος βλεφαρίδης
το ζακόνι δεν τ' αφήνει.

Και μια μέρα στο Δουργούτι
είδα τον παλιό το Βάγγο,
που χειμώνα-καλοκαίρι
τριγυρνούσε με παλτό.

Κι όλη μέρα περπατούσε
 με το χέρι το δεξί ψηλά.
 Με παράμεσο δαχτύλι
 τους περαστικούς υμνούσε
 και τους έκανε έτσι να!

Κι έμαθα από το Βάγγο
 πως ο φίλος του ο Μουντής
 του 'χε πει πως όταν θέλει
 πάει και τον φιλοξενεί.

Κι όποτε γουστάρει ο Βάγγος
 μπαίνει μέσα σ' ένα φλάι
 και για Αίγινα τραβάει.
 Κι έμαθαν κι οι Αιγινίτες
 Το δαχτύλι του Βαγγέλη,
 και ποτέ δεν το ξεχνάνε.
 Κι όπως και δω στο Δουργούτι
 μάθαμε πως το ζακόνι
 ούτε στο φευγιό τ' αφήνει.
 Γιατί ψες που τότε βρήκαν
 τέζα σε παρατημένο αμάξι,
 μα το χέρι ξυλιασμένο:
 Το 'χε έξω και ψηλά
 το παράμεσο δαχτύλι.
 Τους περαστικούς βλογούσε
 και το κράταγε έτσι να!

Στη Δάφνη για το Βάγγο
 απ' τ' άγιο-Σώστη,
 κι όπου μού'λεγε συχνά
 πως πολύ με αγαπούσε,
 και ποτέ δε θα ξεχάσω.
 Μα και κείνον το Μουντή,
 που τον πήρα κούρσα
 κάπου εκεί στο Διλαβέρι,
 κι ήταν νιόπαντρος.
 Και μου λέει ο ανθρωπάκος
 να τον παω στο λιμάνι,
 κι έκανα πως δεν τον ξέρω.
 Και ρωτάω: «Πού ακριβώς
 Θέλεις να πας;»
 Και μου είπε ευθύς αμέσως
 πως στην Αίγινα παγαίνει.
 Και του λέω ευθύς κι εγώ:
 «Μπας και ξέρεις το Μουντή,

χαιρετίσματα να δώσεις
από φίλο του καλό;»

«Ποιος είσαι συ που δε σε ξέρω;
Γιατί εγώ είμ'ο Μουντής!»
Και τον τσίμπησε η συμβία
σαν να του'λεγε «Σταμάτα!»

«Δεν σου το'χω χλιοπεί
να ξεχάσεις το Μουντή;
Μη το πω στο δήμαρχό μας
και ξαναπάς στη φυλακή!»

Και δε τους ξαναμίλησα
μη βρει κάνα μπελά απ'αυτή.

Κάποιο Φλεβάρη του 2000

39. Ο ΑΗ-ΚΑΡΤΕΡΗΣ ΤΟ ΘΕΡΙΝΟ ΛΙΟΣΤΑΣΙ

Στον Αη-Λιάν τον Καρτέρη
που γιορτάζει καλοκαίρι
μες στου θέρους το λιοστάσι
που ανάβουν κι οι φωτιές,

Κάθε χρόνο στη γιορτή του
πάντα γίνονται βαφτίσια
κι ο παπά-Άγγελος βαφτίζει
στου πελάου την κολυμπήθρα.

Εκεί βαφτίστηκα κι εγώ
και τα τέσσερά μου αδέρφια,
κι ήμαστε πολύ δεμένοι
με τον Άγιο τον Καρτέρη.

Κι όταν φέραν τον πατέρα
τυλιγμένο με κουβέρτα,
αδιάβαστο τον θάψαμε,
κι όμως πολύ τον κλάψαμε.

Κι αν ξανά το δρόμο πάρεις
και προς το πηγάδι πας,
κάτσε κει στα αλωνάκια
κι άραξε να πεις, να φας.

Δέκα-δώδεκα ν'οι γούρνες
για να πιού νερό τα ζα.
Χίλια χρόνια ξεδιψάει
στρατολάτες κι άλογα.

Και κει, δίπλα στ' αλωνάκια,
π' αλωνίζαμε κριθάρι
Θεριστή και Αλωνάρη,
του θεού 'ταν ευλογία.

Κάθε γióμα πανηγύρι
εγινόταν στο πηγάδι.
Γιδιαραίοι, προβατάδες,
μαγγουράδες και κλιτσάδες.

Και πλακώσαν κι οι σωτήρες
να μας σώσουν απ'τους σκύθες,
να αναπτύξουν το Σαλάντι
με πολυόροφο σαράι.

Με μπουλντόζες κι εκσκαφείς
ισοπέδωσαν τ'αλώνια,
κι οι πελεκηταί οι γούρνες
θάφτηκαν μες στο πηγάδι.

Και ξεφύτρωσε σαράι,
εφτά-οχτώ ορόφους τέρας,
και πισίνα ζηλευτή,
κουνουπιών παραγωγή.

*Το 1975,μετά που 'φύγαν οι Χουνταίοι,πάω και
κλαίω το πηγάδι. Και μια μέρα που καθόμουν
κάπου κει πού ν'η πισίνα μού 'ρθε μια παλιοϊδέα:
Αν μπορούσαμε μερικοί να βρούμε το παλιό πηγάδι
να τ'ανοίξουμε ξανά, να το φτιάξουμε όπως ήταν,
και με τις παλιές τις γούρνες:
Έτσι πια,μουσειακά, να χαρεί ξανά η ματιά μας.
Κι όπως θ'αναπολάμε τις παλιές τις θύμησες,
να μας φύγει κι η ενοχή.
Και για κάτι που οι παππούδες μάς αφήσαν,μπορέσαμε και τ'αφήσαμε.*

Το Υ.Γ. το 2012

40. ΠΕΤΡΟΧΤΙΣΤΑΔΕΣ

Παρακαλώ σε λογισμέ,
και σένα παλιοσκέψη,
φράσες μεστές ανάβλισε
και λέξεις με τσαλίμια.

Να χτίσω πύργους ζηλευτούς,
γιοφύρια όλο καμάρες,
να τις διαβαίνουν λυγερές
κι ωραίοι στρατολάτες.

Κι αλογοσούρτες να περνούν,
γιαννιώτες αγωγιάτες,
που ξεκινάν το Θεριστή
να παν για το Γαλάτσι.

Κι Οντέσσα καταλήγουνε
μες σε σαράντα μέρες.
Και πάνε όλο ποταμιά
μετά το Βελιγράδι.

Οι πρώτοι πρωτομάστοροι,
της πέτρας πελεκάνοι,
απ'το Πογώνι ήσαντε
κι απ'τα Ζαγοροχώρια,

που στήσαν καμαρογέφυρες
σε όλα τα Βαλκάνια,
κι ως κάτω στην Περσία.
Μαζί τους στα ταξίδια τους
πολιτισμούς τρυγάγανε,
και τις κουλτούρες μπόλιαζαν
όπως εκείνοι ξέραν.
Και όπου στήναν γέφυρες
σε Δούναβη κι Ευφράτη,
όλες ετραγουδήθηκαν
στις ντόπιες παραδόσεις.

Και χτίσαν πόλεις και χωριά
στο διάβα αυτής της ποταμιάς.
Κι όπου διαβείς, παντού θα δεις
αρχοντικά ελλήνων,
μ'ελληνικές επιγραφές:
Βρα'ί'λα και Γαλάτσι.

Κι ως πέρα στην Αζοφική,
Κολχίδα και Τυφλίδα,
Βατούμι και Σουχούμι,
θ' ακούσεις ποντιακή λαλιά,
κι όλο δικούς μας θρύλους.

Θα ακούσεις από γιωργιανούς
να λεν για αργοναύτες,
να λεν και για Ιάσωνες,
για Μήδειες κι Εκάτες.

Κι αν πας πολύ ανατολικά
πάνε κι ως το Ουζμπεκιστάν,
εκεί που χτίσαν έλληνες
την όμορφη Τασκένδη,

που έσμιξαν οι πόντιοι
μ' όλους τους ηττημένους
του εμφυλίου πολέμου,
που μας τον στήσαν οι Σύμμαχοι
μετά την κατοχή.

Και κει να δείτε στα σκολειά
παιδιά ποντίων κι ανταρτών
πώς δίδασκαν ελληνικά,
η Έλλη η Αλεξίου μας.

41. ΣΤΗΝ ΟΑΣΗ ΠΕΡΑ ΑΠ'ΤΟ ΧΑΛΕΠΙ

Δάσκαλο 'χα το Βάρναλη
στις λέξεις με τσαλίμια,
κι αυτός μένα δασκάλεψε
όλα τα πετροχτίσματα
στα καμαρογιοφύρια.

Μού'μαθε της πέτρας τα νερά,
πώς να την πελεκάω,
πώς να κρατάω το σφυρί
την πέτρα να μη σπάω.

Θυμάμαι πού'χτιζα παλιά
στου λιβανιού τη στράτα
χάνι για καμηλιέρηδες,
κι όπου χωρούσαν όλοι.

Και κει σε μία όαση
που τέλευα ένα τζαμί
με δύο μιναρέδες,
ήρθε, με παρακάλεσε
για να του χτίσω αρχοντικό
στου Χαλεπιού το μέρος,
σε μια δική του όαση,
να στεγαστεί η φαμίλια του
κι οι έξι επίσημές του.

Και μού'ταξε για πλερωμή
καμήλα φορτωμένη
μ'εκατό οκάδες μάλαμα,
και άλλο τόσο ασήμι.

Κι αφού ήρθε η Παρασκευή,
μετά την προσευκή του,
το караβάνι κίνησε
Χαλέπι για να πάμε.

Την άλλη την Παρασκευή
φτάσαμε στο Χαλέπι.
Μετά 'πο να πεντάωρο
στην όασή του μπήκαμε.

Εκεί μας περιμένανε
 οι εξ-εφτά επίσημες
 κι εικοσιεφτά παιδιά του.
 Κι ομολογώ τον ζήλεψα
 τον λυγερό φελάχο.

Κι η δούλεψή μου άρχεψε.
 Τα μεγαλύτερα παιδιά
 μαζί με τις μανούλες τους
 πέτρες μού φέρνανε κοντά.
 Δίπλα από τα θέμελα

από ‘να αρχέγονο ναό,
 πού’ταν του Άδωνη θαρρώ,
 εκείού του μέγα εραστή
 πού’ταν της Αφροδίτης,

μου’φέρναν πέτρες έτοιμες
 και για καμάρες πέτρες,
 κι άρχιζα και τις ταίριαζα.
 Στο νου το’χα τελέψει.

Το’χα σχεδιάσει στο χαρτί,
 κι όταν ξανάρθε ο φίλος μου
 το’βγαλα και του το ‘δειξα.
 Το βλέπαν κι οι γυναίκες του
 και χαίρονταν και κείνες.
 Το’δε κι όλη η φαμίλια του
 κι όλο το τραγουδούσε,
 και άπλωνε και ψήλωνε,
 και τα κατώγια αφήναμε
 και χτίζαμε τ’ανώγεια.
 Κι οντάδες ηλιοφώτιστους
 της κάθε μιας από’να.
 Μα της Γιασμίν το πιο ψηλό,
 ξεχωριστό απ’όλα.

Κι ο λόγος πού’ταν ξέχωρος:
 Του τα ‘κανε όλα αγόρια,
 του τα’κανε και μπινιάρια.(δίδυμα)

Σαν έβλεπα πως τέλευα
 ξέρετε πόσο χαίρομαν;
 Στο Δελβινάκι θα’φτανα
 ετούτα τα Χριστούγεννα.

Με μια καμήλα φορτωτή,
με μάλαμα κι ασήμι,
και με φαρί ραβανωτό,
αραβικό, ντρώκικο,
σελοκαβαλημένο.

*Σαββατοκύριακο μετά το πασκαλιάτικο το 2010,
πα στο Μεγαλοβούνι, στο γνωστό αγνάντι της ουτοπίας.*

42. ΝΤΕΡΒΙΣΙΑ ΚΙ ΑΛΑΦΡΟΪΣΚΙΩΤΗ

Σήμερα θα σας διηγηθώ
τι είδα ψες το βράδυ,
σ'ένα γλυκόνειρο απ'αυτά
που βλέπω ανοιξιάτικα
μ'ολόγιομο φεγγάρι.

Τυχαία εβρεθήκαμε,
σ'ένα δικό μου όνειρο,
ντερβίσια καμιά δεκαριά,
σε μαρμαρένιο αλώνι.

Κι όλοι με φέσια κόκκινα,
μεταξωτές οι φούντες.
Σαράντα πήγες η καθεμιά
ήταν οι φουστανέλες.

Και η φωτιά μεγάλωνε
στου αλωνιού τη μέση,
κι οι φουστανέλες φτέρωναν
της Προύσας το μετάξι.

Και τα ντερβίσικα παιδιά
τα χέρια τα'χαμε ψηλά
και σαν του γέρακα φτερά,
γιά δε πατούσαμε'πουθενά,
λες κι ήμαστε αερικά.

Γύρω απ'τον κύκλο του χορού
χανούμια καμιά 'κοσαριά
ανατολή παινεύανε,
φιδίσια εχορεύανε.

Κι όλα τ'αστέρια της βραδιάς
αστροφεγγούσαν,όλα.
Κι επτά φεγγάρια ανέτειλαν
απ'την κορφή του Αραράτ,
κι ήρθανε και σταμάτησαν
πάνου απ'τ'αλωνάκι.

Κι η νύχτα τούτη η μαγική
μέρα ολόχρυση έγινε,
με φεγγαριώνε φως.
Και μείς στον ίδιο το χαβά
να γερακοπετάμε.

Και τα γλυκά χανούμια μας
ξαπλάραν στα ντιβάνια,
κι ήρθαν απ'τον παράδεισο
παγώνια κορδωμένα.

Κι ήρθανε κι άλλα ζωτικά,
κι είδα και δυο-τρεις σάτυρους
πού'ταν και τραγοπόδαροι.
Να'τονε κι ο Μαρσύας,
κι έπαιζε αυλό γλυκόλαλο
κι είχε φαλλό κορδάτο.

Και τα χανούμια χάθηκαν,
κατέφθασαν Μαινάδες,
Μούσες τ'Αριστοφάνη μας.
Να'τονε κι ένας έφηβος
που φόραγε παπιόνι,

χρυσή κανάτα κράταγε
με νέκταρ κι αμβροσία.
Και μένα πρωτοκέρασε
γιομάτο ένα τάσι.

Τότε τον γνώρισα κι εγώ,
ο Γανυμήδης ήταν,
που τον απήγαγα παλιά
τον νόθο γιο του Πρίαμου,
του βασιλιά της Τροίας.

Και νόμισα πως ήμουνα
ο Δίας ο πρωτόθεος,
εκειός ο κοσμοσείστης.
Και ξύπνησα και έτρεξα,
στην τουαλέτα πήγα
γιατί και κατουριόμουνα.

Και τότε το κατάλαβα
πως ήταν όνειρο κι αυτό,
κι έκατσα κάτω κι έκλαψα.
Μα θα ξανάιδω όνειρα,
κι όπως το συνηθίζω,
γιατί είναι σαν παραγγελιά
και πάντα τέτοια όνειρα
εγώ συνήθως βλέπω.

Κι όπως σας το'χω ξαναπεί
δεν δέχομαι Ερινύες.
Νεράιδες πάντα μού'ρχονται,
κι Ευμενίδες πού'ν καλές
μαζί με τις Δρυίδες.

Μα το καλό με μένανε:
Τι να'ρθουν να μου κλέψουν;
Γι'αυτό φωνάζω δυνατά,
οι κλέφτες να τ'ακούσουνε:
Τα όνειρα του καθενός
είναι καταδικά του.
Και κανείς δε θα μπορέσει
το όνειρό σου να σου κλέψει.

*Τον Αύγουστο του 2008
στην Άγια μας την Κυριακή,
και μπαίνοντας ο ήλιος.*

43. Ο ΧΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΓΓΑΝΟΥ

Ήταν τότε του Πενήντα
πού'μουνά ντελικανάκι,
κι είχα ζέψει τ'αλογάκι
στου Μαγγάνου τ'αλωνάκι.

Πόσο μ'άρεσε ο χτύπος
της καστάνιας του Μαγγάνου,
και στης Μποσκαριάς τη βίγλα
η φλογέρα του τσοπάνου!

Κι ήτανε στα μέσα Αυγούστου
που τα γίδια μαρκαλιώνοντας,
κι απ'τις Ντάρδες ως τ'Αυγό
πίνανε θάλασσας νερό.

Κι ως ροβόλαγαν σπαθάτα
στου Αυγούστου το λιοπύρι,
γίδια και τραγιά μαζί
φτάναν κάτω στο θινί.

Κι αφού βόσκαγαν τ'αλάτι
και το γένη τους βρεχόταν,
οι σπορίτες αφηνιάσαν
και το μάρκαλο αρχινάγαν.

Σαν αερικά βατεύαν
οι βαρβάτοι κι οι σπαθάτοι.
Τα κεσέμια, τα μουνούγια
καμαρώναν κουδουνάτοι.

Βρωμοκόπησε η φύση
με τραγίλας βαρβατίλα,
και ο Πάνας μάς ραντίζει
και Διόνυσος θυμιατίζει.

Σαρανταίικο κοπάδι,
όλο γκιόσες και ραβάνες.
Κι ο τσοπάνης μπαρμπα-Σπάγκος
πάλι για.....

44. ΡΕΚΒΙΕΜ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Στ' Αη-Γιωργιού το πανηγύρι,
σ' ένα κλέφτικο λημέρι,
συναγμένοι πατριώτες,
Κλέφτες και αρματωμένοι.

Κι απετάνει ο Γιωργής μας
τραγιά κι αρνιά απ' του Αγά
χωρίς τη βούλα του πασά.
Κι απ' το πέρα μοναστήρι
μπρούσκο και τουλουμοτύρι.

Και το γλέντι αρχινάνε,
κέφι και χαρά σκορπάνε.

Κι ως σηκώθη ο Καραΐσκος,
τσάμικο βροντοφωνάζει.

Και παίρνει ο Θύμιος το ζουρνά
κι ο Χρόνης την τσαμπούνα,
κι ο Λιούλιος αντιλάλησε
πάνου στα κορφοβούνια.

Και 'σκώθηκε και χόρευε
κι ο θεός του τον κράταγε,
κειός ο γερο-Μπακόλας.

Κι η φουστανέλα φτέρωσε,
φάνηκαν και τα ίδια του
σαν κανταριού βαρίδια.

Κι εφάνη το κιτάπι του
και ποιους είχε γραμμένους:
Ιερωμένους αρκετούς
κι άλλους προσκυνημένους.

Μα πρώτο και καλύτερο
έναν Μαυροκορδάτο,
Κωλέττες, Πηλιογούσηδες,
Ζαϊμοπετμεζάδες.

Γεια σου μουλόσπορε Γιωργή,
Τζουμερκογεννημένε.
Τ' Άγραφα σε γεννήσανε
κι η Ρούμελη σε θέλει.

Σε τραγουδάει η κλεφτουριά
σε Ρούμελη και σε Μοριά.
Και σε τιμάει η Αράχωβα,
σε κλαίει το Φάληρό μας.

*Απρίλης τ' Αη-Γιωργιού, στον Αη-Γιώργη στη μπούκα
της σπηλιάς το 2004.*

45. Ο ΤΟΛΗΣ Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΣ

Αργά που το θυμήθηκα
κάτι καλό να γράψω:
για'να παλιό συνétaιρο,
τον Τόλη τον Γεωργιάδη.

Τριάντα χρόνια κάναμε
μαζί συνεταιράκια,
κι ούτε ποτέ μαλώσαμε
τα τόσα τα χρονάκια.

Πόσα διδάχτηκα απ'αυτόν
στο ήθος και στο δίκιο,
το ντρέτο χαρακτήρα του
και στα δικά του χούγια!

Πώς μου συμπαραστάθηκε!
Γιατί είχα παλιοζάκωνα
τα ζάρια και την τράπουλα.
Και πάντα μού ήταν δίπλα μου,
μ'απλοχεριά μεγάλη.

Χατίρι δε μου χάλαγε
σ'όλες τις απαιτήσεις.
Και στις αρρώστιες μου κοντά,
και στις χαρές μου δίπλα.

Μεγάλος επαντρεύτηκε.
Κει,γύρω στα σαράντα.
Μα ήταν και τυχερός πολύ
που πήρε την Ποθίτσα.

Και δυο αγόρια τού'κανε:
Τον Γιώργαρο,που του'μοιασε,
κι έναν Δημήτρο μερακλή,
που τον αγάπαγα πολύ.

Γιατ'έχει φάτσα ποιητή,
στυλάκι καλλιτέχνη.
Σαν να'ταν κι αλαφρο'ί'σκιωτος,
που πάντα πει: μου μοιάζει.

Γι' αυτό τον Γιώργαρο θα πω:
έφτυσε και τον γένησε
ο Τόλης ο δικός μου.
Τόσο πολύ που τού'μοιασε
στη φάτσα και στις χάρες.

*Όταν παλικαρίσια έφυγε, το Πάρκισον τον νίκησε
σαν τον Μωχάμετ Άλη.
Μας έφυγε Φλεβάρη του 2008*

46. ΣΤΟΥ ΛΟΥΚΟΥΛΟΥ ΤΑ ΧΑΝΙΑ

Πόσο μ'αρέσουν τα βουνά
που κάποτε ανέβηκα!
Μα πιο πολύ απ'όλα
το διάσελο πού'ναι ψηλά
στου Λούκουλου τα χάνια.

Ανέβηκα 'να Θεριστή
και 'κατσα ως τον Τρυγητή
πάνου κι από του Λούκουλου.
Φτέρη και βάτα κόβαμε
και σκάψαμε θεμέλια
κι όμορφο πύργο στήσαμε.

Μα εγώ το Πήλιο αγαπώ
κι αυτό θενά παινέψω.
Μ'άρεζε που τ'ανέβαινα
καβάλα σε μια Νόρτον.

Και πίσω στα καπούλια της
καθόταν μια νταρντάνα,
κι όπως με σφιχταγκάλιαζε
μού'λεγε πως μ'αγάπαγε,
και ράμφιζε την πλάτη μου
μ'ολόρθα ρωγοβύζια.

Κι έλεγε και ξανάλεγε,
με γλυκοπαρακάλαγε
και να λοξοδρομήσω,
να πάμε κει στην ποταμιά

κι όπου'χει δροσερό νερό,

και ίσκιο του πλατάνου.
Παρέα με τους κένταυρους
να σου χαϊδεύω και τ'αυτιά
με τα αστραγαλάκια μου,
να φασκελώνω κι ουρανό
με χέρια και με πόδια.
Και να μετρώ τ'αστέρια του,
καθώς θα ταξιδεύω
Σε ουρανούς ερωτικούς,
αιθέριους και αρμονικούς,
να τριβιλίζουν και τ'αυτιά.

Μυριάδες αηδονάκια
να τραγουδούν τον έρωτα.
γι' αυτό βγαίνουν τις άνοιξες
όλες μας οι Μαινάδες,
κι οργιάζανε ερωτικά
πάνου στον Κιθαιρώνα
παρέα με τους σάτυρους,
με Πάνες τραγοπόδαρους
μ' απλοχεριά βατεύονταν.
Πανίδα και χλωρίδα.
Μη μείνει στέρφα αγκαλιά
μον' μ' άντρα και πολλά παιδιά,
μωρά στα ρωγοβύζια.

*Άνοιξη με φουσκοδεντριά, στο Δίδυμο, πρωί-πρωί,
στον ίσκιο της Αγίας Κυριακής, κάθοντας παραπέζουλα,
μαγιάτικη Παρασκευή και πριν να βγει κι ο ήλιος.*

47. ΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟΥ ΤΟ ΦΕΥΓΙΟ

Θέλησα φέτος να παινέψω
τους χορούς πού'χα χορέψει,
κι όλους να τους αραδιάσω,
κι η ψυχή να νιώσει τέρψη.

Ο τσάμικος κι η ζειμπεκιά
είναι ζακόνια αντρικά,
κι όποιος ξέρει να χορεύει
έχει κανόνες και μαγκιά.

Θέλει ολοπόδαρα
και φουστανέλα κάτασπρη,
και λιονταρίσα την καρδιά,
μα την ψυχή τους άσπιλη.

Παντελονιά η ζειμπεκιά
και σα φτερά τα χέρια.
Τσαλίμια μητροπάνικα
να μουρμουράει τη Ρόζα.

Θέλει μπουζούκι τρίχορδο,
θέλει και Βαμβακάρη,
μουρμούρικο τον Στράτο μας
με τρίφυλλο στριφτάρι.

Το 2012 στο φευγιό του Μητροπάνου.

48. ΣΤΕΦΑΝΩΜΕΝΟΣ ΕΡΑΣΤΗΣ

Εφτάμετρη παρήγγειλα
 στου Λέκκα το καρνάγιο,
 να'ναι γρηγοροτάξιδη
 και να την κράζω Λέγκω.

Και 'να πρωί στο χάραμα
 μπουκάρει Πορτοχέλι,
 και κει τηνέ αρμάτωσα
 με φλόκους και πανιά.

Γέμισα μπότσα με νερό
 και άλλη μια με μπρούσκο,
 πήρα τουλούμι με τυρί,
 λιοκόκκια με το θρούμπι.

Σήκωσα φλόκο πισινό
 και στο κατάρτι το'δεσα,
 κι'ήβγα στη μπούκα του Χελιού
 και κοίταγα τις Σπέτσες.

Κι είδα τη ντάπια των Σπετσών
 που άφηνα δεξιά μου.
 Μαντήλι μού'ανέμιζε
 του Μπούκουρη η κόρη.

Κι αφού μελτέμι σήκωσε,
 σήκωσα φλόκους και πανιά
 και'βαλα πλώρη για νοτιά,
 καρσή στη Φαλκονέρα.

Ξάπλα στον ίσκιο του πανιού
 τη λαγουδέρα κράταγα,
 κι η Φαλκονέρα ξεμυτάει,
 κι η Αντίμηλο πιο πέρα.

Κι έφτυνα και ξανάφτυνα
 τη Λέγκω το σκαρί μου,
 και πήγα και τ'απάγκιεψα
 σε ένα μικρό Καβούρι.

Σαλπάρω όξω στη στεριά
 Με όπλο μου την κλίτσα.
 Κι' έπιασα αγροκούνελα
 Και' βαλα να τα ψήσω.

Πήρα δυο κοκκινόπετρες
 και ίσκα π' το ταγάρι,
 κι άναψα τρανή φωτιά
 κι έψησα να χορτάσω.

Κι έφαγα τ' αγροκούνελα
 κι ήπια πέντε-έξι τάσια,
 παλιό καρακασώτικο,
 και ξάπλαρα να κοιμηθώ.

Κι είδα ένα όνειρο απ' αυτά
 που λίγοι ανθρωποι βλέπουνε.
 Κι οι Ερινύες παν αλλού,
 κι οι Ευμένιδες μού' ρχονται.

Και μού' ρθαν πάλι σήμερα
 στης Μήλου το Καβούρι,
 μα σαν νεράιδα όμορφη
 του Μπούκουρη η Ελένη

Έρθε, με παρακάλεσε
 να' μαι ξάπλα στη πρύμη.
 Κι αυτή στο παλετάκι της
 και γω στην λαγουδέρα.

Κι αισθάνθηκα σαν εραστής
 κι αυτή σαν Μποτιτσέλι.
 Χαμογελώντας ξύπνησα
 που μ' είχε στεφανώσει.

Και σάλπαρα έξω στη στεριά
 και μάζεψα οψιανό
 και με ζεμπίλια τα' παιρνα
 και τ' αμπαράκι γιόμισα.

Και το σκαρί μου βάρυνε
 μα θα τα καταφέρει,
 κι η Τροιζηνία καρτερεί,
 κι ακόνια περιμένει.

Λες και παρήγγειλα νοτιά
 κι ο μπάτης εμπουκάρησε.
 Και φλόκους βάζω και πανιά,
 καρσή για Τροιζηνία.

Στην τιμονιέρα έκατσα
 και στο βοριά κοιτάω,
 κι έπεσε νύχτα ολόμπλαβη,
 και να η παραπόλα.

Κι η Λέγκω μου εγλίστραγε
 δίπλα στην παραπόλα
 και θαμποχάραξε γλυκά
 κι είδα τα τσιλιβίνια.

Και έδεσα στο Γαλατά,
 αντίκρα από τον Πόρο.
 Κι έστειλα πριμικήριδες
 παντού να το λαλήσουν

Πως ήρθε ο Μήτρος κι έφερε
 νεράκονα,λαδάκονα
 ‘πο διαλεχτό οψιανό,
 κι όλα τα δίνει χάρισμα.

Ένα ζεμπίλι ολόκληρο
 χάρισα στους Ποριώτες,
 κι άλλο να’ναι στο Γαλατά,
 στα Μέθανα άλλο ένα.

Παρήγγειλα να μαθευτεί
 σ’όλη την Τροιζηνία,
 και κίνησα παραλιακά
 κι έφτασα και στη Ντάρα.

Κι ήρθανε όλα τα χωριά,
 καμένες Κουνουπίτσες.
 Μούσκα πάνω,κάτω Μούσκα,
 Φράρια και Δαμαλίτες.

Και μού’κλεψαν και το σκαρί
 ‘να βράδυ πού’πιαμε πολύ.
 Νταριώτες μού’παν πως ήτανε,
 μα εμένα δε με πολυένοιασε.

Κι έφυγα με τα ποδάρια,
 με ταγάρι στο λαιμό μου.
 Και την κλίτσα για αποκούμπι.
 Έρθα νύχτα στο χωριό μου.

Κι από τότε μέχρι τώρα
 φύγαν κοντά 20 χρόνια,
 μα και τώρα αν περάσεις
 στα χωριά της Τροιζηνίας
 μου παϊνεύουνε τ'ακόνια.

Σαν επίλογος μισοπεζός
 Και ψηλοκαβαλάρης,
 κι όπως το συνηθίζω τούτο
 το ταξίδι που έκανα στη Μήλο
 και στο παρελθόν
 ήθελα από παιδί να το κάνω.
 Πολλές αιτίες μου το προκάλεσαν.
 Μια απ'αυτές ήταν που βρήκα
 μια μαυρόπετρα
 κάποτε που ψάρευα στη μπούκα
 του Φράγχθη.Κι'ήταν οψιανός μηλιώτικος
 φερμένος από τη νεολιθική εποχή
 στο σπήλι μας,το Φράγχθη μας,
 από εκείνον τον καιρό.
 Μια άλλη αιτία:Ένα αποσπóρι
 Μπουκουραίων.Φίλος μου
 Κρανιδιώτης μού'λεγε
 για τη Λενιώ τη Μπούκουρη
 που σπούδασε Τέχνες Καλές
 κι ήταν ντυμένη άντρας,

γιατί απαγορεύανε γυναίκες
 να σπουδάζουνε Καλές Τέχνες.
 Κι αυτή παντρεύτηκε έναν Ιταλό
 και πέθανε ογδοντάχρονη
 το 1900.Κι όσο για τα ακόνια,
 νεράκονα,λαδάκονα,
 είναι όλα από οψιανό.
 Λέω και σ'ένα στιχάκι
 για ωραίο ταγαράκι,
 κι όπου πάντα κουβαλάω
 στον ώμο μου.Δεν μου λείπει
 το ακόνι το μυαλό μου ν'ακονίζω,
 σαν ξουράφι να μου κόβει,
 κι έχω κι ένα κρυφό καημό:

Να ξαναπάω Τροιζηνία
και σ'όλους να ξανατονίσω
πως τ'ακόνια,πρώτα-πρώτα
το μυαλό τους ν'ακονάνε,
κι όχι μόνο τα μαχαίρια.
Και τη γλώσσα ν'ακονάνε,
μα απ'όλα,πρωτα απ'όλα
το μυαλό τους και την κούτρα
την απάνω ν'ακονίζουν

Μεγάλη Παρασκευή
από το 2003 στο Αγνάντι
της ουτοπίας,όπως εγώ το
έχω ονοματίσει.

49. ΣΤΗΝ ΠΕΛΕΗ ΣΤΟ ΣΕΣΙ

Μάνα και κόρη θέριζαν
στην Πελεή,στο Σέσι,
και μελτεμάκι σήκωσε
και δρόσισε λιγάκι.

Κι η μάνα της τη ρώτησε:
«Κόρη μ',γιατί είσαι κάτασπρη,
γιατί είσαι κι ιδρωμένη;
Βρε μπας και κοιλοπονάς,
μπας κι είσαι γκαστρωμένη;

«Μη με μαλώνεις,μάνα μου,
και γω στο μολογάω.
Εγώ απ'τα δεκατέσσερα
Τον Λάμπρο αγαπάω.

Τον Αύγουστο τον περσινό
τα στέρφα έβοσκα στ' Αυγό,
κι είδα τον Λάμπρο μου σκυφτό,
μα ό,τι κάναμε κι οι δυο
θέλω να το'χω μυστικό,
και ντρέπομαι να σου το πω.

Εσπόριασε η μήτρα μου
και πρήστηκε η κοιλιά μου,
φαρδέψαν τα καπούλια μου,
φουσκώσαν τα βυζιά μου.

Θα πάω,μανουλίτσα μου,
κάτου στο Κατεργάρι.
Θα'ναι κι ο Λάμπρος μου εκεί
να δει τον γιο του να χαρεί.

Έχει και πρακτική μαμή
για να μου πάρει το παιδί.

Τού'χει στήσει καλατούντα (αιώρα)
σ'ένα γέρικο πλατάνι,
για να ακούει να το λαλάει
κότσυφας και τ'αηδονάκι.

Θα'ρθει κι ένας παπακόλιας
πού'ναι κάτου απ'το Κρανίδι,
πού'χαι εμέ ξομολογήσει,
το παιδί μου να βλογήσει,να βαφτίσει,
Μήτρο να τ'ονοματίσει.»

*Στην Πελεή στο στράτι,σ'ένα παλιοχώραφο που είχαμε και πουλήσαμε,
στον ίσκιο αυτού του πουρναριού. Παραμονή Χριστούγεννα,μαζεύοντας
και χόρτα,το 2002.*

50. ΓΙΑ Τ'ΑΚΟΝΙΑ ΠΟΥ'ΧΑ ΔΩΣΕΙ

Ξεκίνησα 'να πρωινό
για'να ταξίδι κοντινό.
Τράβηξα ανατολικά
να πάω ως τον Γαλατά
για κάτι βερεσέδια.

Κι έφυγα από τα Δίδυμα,
πέρασα Λουκα'ί'τι,
κι είδα καισαρικές τομές
πληγιάσαν τα βουνά μας
για να ξεθάψουν μάρμαρο
σα νέοι τυμβωρύχοι,
για να πλουτίσουν μερικοί
ξένοι και ντόπιοι μισέλληνες.
Και λεν πως είναι μόνο αυτοί
μεγάλοι ελληναράδες.

Μα γω γι'αλλού ξεκίνησα,
περνά απ'το Καρακάσι,
σ'ενός Νταούτη μαγαζί.
Παιδί καλού παλιόφιλου
από το Λουκα'ί'τι,
που πρόπερσι τον θάψαμε
τον Χρίστο τον Νταούτη.

Κι ήβρα το Ντρίκο του παπά
και κάποιο Σαλογιάννη,
κι ήπιαμε μια οκά κρασί,
παλιό караκασώτικο,
να ευφρανθεί η ψυχή μας.

Θυμήθηκα και τα παλιά,
πού'μωνα σκολαρούδι,
που πήγαινα δημοτικό
και 'μενα στο Βορόθι.

Και ζήτησα και μ'άφησαν
στο Γαλατά να πάω.
Κι απ'το Θερμίσι πέρασα
κι είδα το κάστρο του ψηλά,
το ενετικό καστέλι,
που τ'αλατιού 'ταν φύλακας
για εκατονταετίες.

Και τώρα χάσκει σα φάντασμα,
 σα γεροξεδοντιάρης.
 Κι είδα πως τού'μοιαζα και'γω.
 Τι κι αν κανόνια έχει αυτό,
 και 'γω ντουφέκι έχω;
 Μα το'χω για να κατουρώ
 κι όχι να ντουφεκάω.

Παίρνω τογρήγορα
 σ'αμπάριζα μετόχια.
 Τα τσιλιβίνια φάνηκαν,
 που φαίνεται πως έφτασα.

Λεμονοδάσος μύρισε
 στο Γαλατά πριν φτάσω,
 κι ήβρα και κει παλιό κρασί
 κι είπα να ξεδιψάσω.

Κι ήβρα κάτι παλιόγερους
 που μια ζωή τούς ψάχνω,
 κι αυτοί με κρασοκέρασαν
 και'γω τους'φχαριστάω.

Πρώτοι αυτοί με ρώτησαν
 'πο πού 'μαι και τι θέλω.
 «Βρε γω'μαι απ'το Δίδυμο
 και στην Τροιζήνα πάω.

Είχα'ρθει με τη Λέγκω μου παλιά,
 μ'ακόνια στο αμπάρι μου πολλά.
 Και τα'δωσα όλα τζάμπα,
 κι ήρθα να βρω κάνα απ'αυτά.»

«Και πότε ήρθες ρε ψευταρά,
 που γω δε σε θυμάμαι;
 Γιατί'μαι ενενήντα,
 κι ούτε σε έχω ματαδεί
 σ'όλη την Τροιζηνία.

Μονάχα έχω ακουστά
 πως είχε'ρθει πολύ παλιά
 με μια φελούκα με πανιά
 κι έδινε τα λαδάκονα,
 χάριζε και νεράκονα,
 κι ήταν όλα μηλιώτικα.

Και Μήτρο τότε λέγανε.
 Κι ένας παππούς μου απ'τη Ντάρα,
 Καράμπαμπα τον λέγανε,
 μού'πε πως ο πατέρας του
 είχε σκαρί μια Λέγκω
 πού'χε κλέψει νύχτα,τότε,
 από 'να διδυμιάτη Μήτρο.»

«Άκου να σου πω ρε γέρο.
 Τα ακόνια πού'χα δώσει
 δεν τα δίνω να ακονάν μαχαίρια.
 Το μυαλό σας ν'ακονάτε,
 να σας κόβει,να νογάτε.
 Θέλει παιδεμό η γνώση,
 θέλει λίμα,θέλει ακόνι,
 σα ξουράφι να σας κόβει.»

Κι ευτυχώς που δε μου κλέψαν
 το μικρό μου τ'αμαξάκι.
 Και δεν έχω και την κλίτσα.
 Με τα πόδια πώς να πάω;
 Όπως τότε που μου κλέψαν
 το σκαρί μου κείνοι οι παλιονταριώτες!
 Ξαναλέω φωναχτά:
 Τα όνειρά μου είναι δικά μου
 και κανείς δε θα μπορέσει
 τ'όνειρό μου να μου κλέψει!»
 Κι έβαλα μπροστά τ'αμάξι,
 το μικρό μου το Τογιότα
 κι έφτασα νωρίς το βράδυ
 στην ταβερναρού τη Γιώτα

*26-10-2012,μετά την τρίτη πρωινή,
 στη Δάφνη.*

51. ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΤΟ ΓΕΡΙΚΟ

Κάποτες πού' μouna μικρός,
μα που σκολειό δεν πήγαινα
κι ας ήμουν εφτάχρονος
(είχαμε κι αυτήν την κατοχή),

είχαμε ένα παλιάλογο
κι ήτανε γέρικο και αχαμνό,
για ζέψιμο στο μάγγανο,
νερό γλυφό τρεχούμενο.

Κι αν δεν άκουγα καστάνια
Έτρεχα να το προγκίξω,
Γιατί νερό αυλακωτό
Δε'ρχόταν να ποτίσω.

Είχα 'να μικρό αδελφάκι
3-4 χρονώ,
κι είχε πάει μπουσουλώντας
στ' αλωνάκι του μαγγάνου.

Μα τ'άλογο το αχαμνό,
το γέρικο και το σοφό,
κι όπως ζεμένο και τυφλό
το'να του πόδι μπροστινό,
να μην πατήσει το μικρό
το κράταγε μετέωρο.

Τα θυμάμαι αυτά και κλαίω,
κι όσο τα θυμάμαι θέλω
κότσυφα πρωινή λαλιά
και της γιαγιάς νανούρισμα.

Μες στην κάψα τ' Αλωνάρη,
τα τζιτζίκια τζι και τζι.
Και ο χούρχουλας τα βράδια
ξελαρυγγιάζεται στα βράχια.

Τέτοια παλαβά ποθάω,
κι είναι κι άλλα, που δε λέω,
που πολύ τα νοσταλγάω.
Με μαλώνουν κι εγώ κλαίω.

*Από το 1966,πολύ πριν
γίνω Μητρολιούλιος.*

Και πολύ μου είναι.
Ένα από τα παλιά ρετάλια
που μ'άρεσαν και το κράτησα.
Και πάρα πολλά τα πέταξα
σαν τα παλιά πουκάμισα,
και τώρα που γεράσαμε
το σκυλομετανιώσαμε.

52. Στην Κατοχή

Στην κατοχή ήσουνα μικρός
κι είχες να τρως, να πίνεις,
γιατί ήταν ο πατέρας σου
πρώτος μαυραγορίτης.

Φάνταζες υπεράνθρωπος,
νόμιζες που ήσουν γίγας.
Μα ήσουν ζούδι κι ερπετό,
κι είχες ψυχή μιας μύγας.

Κι η μάνα σου η παρδαλή
η ιταλοθρεμμένη
τσατσά μπουρδέλου ήτανε
και σβαστικοντυμένη.

Μα σαν σιγομεγάλωσες
και άρχισες ν'αντρεύεις,
οι κοπελιές σ'απόφευγαν
γιατί ήσουνα γκαντέμης.

Μα'γω ήμουνα αϊτόπουλο
και ΕΠΟΝιτάκι πρώτο,
και στο Κουκάκι σύνδεσμος,
Δουργούτι κι Αγιοσώστη.

Και σα αποσπόρι του ΕΑΜ
και της οργής το τέκνο,
κόκκινο δέντρο φύτεψα.
Βλάστησε κι άπλωσε κλαδιά,
την Ελλάδα να σηκώσει
κι όλους μας να μας φιλιώσει.

Νύχτα Οχτώβρη του 2012.
Το απήγγειλα στο κάστρο
του Υμηττού, στην οδό Αγραίων
στην μνήμη των τριών αγοριών
που έδωσαν.....

Μα στα σκολειά μας δε διδάσκεται
κείνο τους το ανδραγάθημα
που κάναν εκείνα τα 15άχρονα ΕΠΟΝιτάκια.

53. Ο ΚΑΖΑΝΑΣ ΤΗΣ ΤΣΙΚΟΥΔΙΑΣ

Σταφύλια 'πό αγράμπελη καλά
μάζωξα φέτος αρκετά,
κι αντρίκεια παλιοκόφινα
γιόμισα με βατόμουρα.

Κούμαρα βρήκα μπόλικά
κι ολόγλυκα φραγκόσυκα,
κι από της παπαδιάς τ'αμπέλι
σύκα βασιλικά σα μέλι.

Τα'ριξα σ'ένα βαρέλι
και τα πέτρωσα με σχίνα,
να ξυνίσουν και να βράσουν
και την τσικουδιά να φκιάσουν.

Και στα μέσα του Οκτώβρη
π'αργοβράζουν τα καζάνια,
σιγοκατουρούν τραγιά
κι αποστάζουν οι λουλάδες.

Τι γλυκιά ιεροτελεστία
όταν στάζει ο λουλάς
και τα πρώτα ποτηράκια
να τσουλάνε γλιστερά!

54. ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ

Κάποτες που κινήσαμε,
 μύστες και μυημένοι,
 καμιά χιλιάδα μεγαρείς,
 θριάσιοι άλλοι τόσοι,

άλλοι ζουρνάδες φουσκωτούς
 κι άλλοι διπλούς αυλούς,
 σάτυροι τραγοπόδαροι
 σινάμενοι-κουνάμενοι,
 μ' ολόρθους τους φαλλούς,

μούρλα που μας κατέχει
 εμάς που φτερουγάμε!
 Κι ας με μια κλίτσα πάμε,
 στα σύννεφα πετάμε,
 κι αλλόκοτες νοητικές
 οι διαδρομές που πάμε.

Νιάτο μου, σ'έζησα μεστά;
 Που σαν το μελισσάκι
 μύριες μπουκίτσες γεύτηκα,
 κυκλάμινα και κρόκους,
 φοραδοκάπουλες ξανθιές
 κιμαυρομάτες;

Προβάλω σαν τ'αερικό,
 Μαρσύας τραγοπόδαρος,
 μ'έναν αυλό λαλούμενο
 κι ένα φαλλό σπορίτη,
 μήτρα μου κι η Αφροδίτη.

Τι πάθος και τι ηδονή
 σου'δίνει η πράξη της ζωής!
 Και συ, σεμνότυφη ηθική
 που στα βρακιά φωλιάζεις,
 ανήθικο με είπατε.

Μα η δική μου ηθική,
 μαζί κι άλλες αξίες,
 πάνε, φωλιάζουν στη ψυχή,
 μαζί και στο βρακί μου.

Από το ώριμο νιάτο μου το 1992 στο Νέο Κόσμο.